Imprimat legal.

22. NOE. 192

ANUL III. — No. 1—2.
1—15 NOVEMBRIE 1926.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar și în românul necinstit și înstrăinat"!

279592

ÎNFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine"

CUPRINSUL:

A. C. Cuza: Liga Apărării Naționale Creștine.
Dr. Valeriu Pop: Al treilea an.
I. C. Cătuneanu: Un atentat jidovesc în stil mare.
Caius Bardoși: Viața studențească.
Victor Medrea: Reflecții cu prilejul unei aniversări.
Cronicar: Pater Olasz la Cluj.
Activitatea parlamentară a deputaților L. A. N. C.
Cronica externă și internă.
Informațiuni.

Număr dublu 15 Lei
Abonamentul 1 an 300 lei, 6 luni 150 lei

Redactor responsabil: Dr. LAZĂR ISAICU
Secretar de redacție: CAIUS BARDOȘI

Bibl. Univ. Cluj.
Nr. 53 1928

ROMÂNIA Biblioteca Universitară

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
CLUJ, STR. BOB No. 7.

TIPOGRAFIA „DACIA"
CLUJ, C. VICTORIEI 7.

© BCU CLUJ

279592

ANUL III. — Nr. 1—2 15 NOVEMBRIE 1926

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

Liga Apărării Naţionale Creştine

— Originea, caracterul şi misiunea ei —

de A. C. CUZA

Marea mulţime, dar chiar şi unii cari sunt înscrişi în organizaţia L. A. N. C. — după cum se poate vedea la anumite ocazii — nu îşi dau bine seama de *caracterul* ei. Din cauza acestei nedumeriri, suntem puşi în poziţie să rezistăm nu numai tendinţei nelămurite, dar chiar şi dorinţei formulate precis uneori: ca Liga să fie şi să se numească „partid“

Aşa s'a întâmplat, în deosebi, în două rânduri, formal, la Bucureşti, într'o şedinţă a comitetului nostru, în Septemvrie 1924, şi mai pe urmă la Iaşi, în Aprilie 1925, când a rămas definitiv stabilit, că Liga nu este partid, nu voeşte să fie partid, nu va fi niciodată partid.

Cu toate acestea, confuzia încă persistă în unele spirite; pentru cari tot ce este organizaţie, în domeniul politic, este partid.

Pentru a înlătura această confuzie, în ce priveşte Liga, se cere să ne dăm seamă de *originea* ei, pe care o vom rezuma în următoarea schemă: *idee, doctrină, program, mişcare, organizaţie.*

Avem aici *cinci trepte ale evoluţiei,* pentru ca L. A. N. C. să fie ce este astăzi. Ea nu este o improvizaţie — ci *s'a desvoltat* în curs de patru decenii, ca să se prezinte acum cu toată autoritatea aceluiaş gând dela început, impunându-se conştiinţelor în domeniul cugetării, ca un *sistem ştiinţific,* şi în domeniul politicei practice, ca o *necesitate istorică.*

In asemenea condiţii, a zice că Liga este „partid,“ sau — ferească Dumnezeu! — a voi că ea să fie „partid“: însemnează nimic mai puţin decât să distrugi însăşi raţiunea ei de a fi, confundându-se cu celelalte „partide,“ cari şi ele sunt *organizaţii,* dar cari nu reprezintă nici o *idee,* nu au nici o *doctrină,* şi nu se reazimă pe nici o *mişcare.*

*

Un istoric, care se ocupă şi cu politica, d. N. Iorga, cunoscător în cauză, vorbind tocmai de politica partidelor din vechiul Regat, şi de încercările de a o reforma, apreciază în următorii termini, în „manifestul către Ţară,“ publicat în „Neamul Românesc,“ de Luni 11 Octombrie 1926, modesta mea activitate ca să îndrumez *politica nouă,* zicând

„In partidul junimist de pe vremuri au fost cugetători limpezi şi îndrăzneţi cari, adunându-se la o parte, au căutat drumurile politicei celei noua.

D. A. C. Cuza, pe atunci membru al acestui partid, a văzut mizeria ţăranului şi a cerut ca statul să se refacă pe acest sprjin tare şi sigur al lui...

Mişcarea dlui Cuza a rămas, în partidul junimist, fără tovarăşi şi pe urmă a făcut politică de unul singur, fără legătură cu poporul...

In 1907 însă, după o mişcare revoluţionară a tineretului din şcoli contra clasei înstrăinate, care sprijinea şi politica învechită a celor două partide, predicaţia culturală naţională a dlui N. Iorga s'a unit cu ideologia dlui A. C. Cuza şi s'a întemeiat acuma 20 de ani, partidul naţionalist-democrat.

El a înviorat întâi clasa ţărănească vorbindu-i de pământ, drept şi carte. El a înviorat mişcarea pentru întemeierea unei burghezii româneşti...

In timpul grelei lupte, d. Cuza s'a lipit la Liga dlui Averescu, iar după încheierea păcii a dat unui număr de prieteni ai noştri o îndreptare nouă mult mai îngustă, prefăcând în lupte contra Evreilor silinţele noastre pentru a întări elementul românesc însuşi împotriva oricărei încălcări străine a dreptului său...“

Aceste aprecieri ale d-lui N. Iorga, cu privire la *politica nouă,* aşa precum au fost afirmate de mine, încă de pe la 1890 plecând dela combaterea direcţiei lui P. P. Carp şi T. Maiorescu — sunt în genere exacte. Cu o singură eroare. Dar esenţială.

D. N. Iorga zice, că abia după încheerea păcii, aşadar de pe la 1920, eu aşi fi dat unui număr de prieteni ai noştri *„o îndreptare nouă mult mai îngustă, prefăcând în luptă contra evreilor silinţile noastre pentru a întări elementul românesc...*

Aceasta afirmaţie a Dlui N. Iorga — şi care tocmai interesează şi originea L. A. N. C. — cuprinde o îndoită nepotrivire, totodată istorică şi teoretică.

Istorică. întrucât din texte, rezultă lămurit, că „politica nouă“, aşa precum a fost îndrumată de mine, s'a îndreptat, din primul moment, împotriva Jidanilor, şi nu mai pe urmă, după războiu, cum zice d. N. Iorga.

Teoretică, de oarece doctrina mea formulată precis, de la început, afirmă necesitatea de a elimina pe Jidani, ca o consecinţă logică de neînlăturat, din însuşi principiul ei al ideei naţionale.

Nu-mi rămâne decât să dovedesc afirmaţiunile mele cu texte.

*

In scrierea mea politică „Generaţia de la 48 şi Era Nouă“ (Iaşi 1889), prin care am afirmat pentru prima dată, sistematic, „politica nouă“, luând poziţie faţă de politica veche, eu zic, combătând „criticismul“ abstract al lui T. Maiorescu (pag. 46).

„Trebue să căutăm astăzi a combate exagerările în rău ale criticismului, întorcându-ne către o mai puternică şi mai fierbinte afirmare a

© BCU CLUJ

naţionalităţei noastre, mai ales faţă cu străinul din sânul ei, pe cari-i *nu-i putem asimila* şi cari, prin urmare ca corp strein înlăuntrul unui organism, pot să-i pericliteze existenţa".

Aşadar, încă de la 1889, eu am cerut o mai puternică şi mai ferbinte afirmare a naţionalităţei noastre, faţă de *străinii pe cari nu-i putem asimila* — şi cari sânt anume *Jidanii*.

Şi mai lămurit, interesându-mă de clasa de mijloc românească, eu cer *eliminarea Jidanilor*, în scrierea mea economică politică „Meseriaşul român" (Iaşi 1890). In prefaţa acestei scrieri, apărută în broşură la 1893, eu afirm necesitatea unei *grupări noui*, politice — „în afară şi tot odată în lăuntrul partidelor", cu alte cuvinte tocmai a unei *Ligi* — în vederea acestei eliminări necesare, zicând (pag. XXXI):

„De aici rezultă necesitatea, în primul rând, de a ne lămuri gândirea de toate elementele străine, cari o întunecă, şi părăsind direcţia falş-democratică şi perfid-umanitaristă pe care am apucat, să revenim la cercetarea nevoilor noastre adevărate, şi la afirmarea mai ferbinte a naţionalităţei noastre româneşti, *şi mai întâiu în ţară la noi*, în contra străinilor, cari stau în afară de orice proporţie cu puterile noastre de asimilare. Pentru aceasta, e nevoe de o *direcţie nouă*, de o grupare nouă de oameni, în afară şi totodată în lăuntrul partidelor actuale politice...

In aceasta direcţie a fost scris studiul de faţă, în care ne încercăm să susţinem teza că, un popor neputând trăi fără clasă de mijloc, iar clasa de mijloc din ţară de la noi fiind astăzi alcătuită în mare parte din elemente străine neasimilabile, *misiunea poporului nostru în faza sa actuală de cultură este de a elimina din sânul său pe Evrei, cari ameninţă să devie clasă stăpânitoare*, şi de a înlocui treptat prin munca sa neobosită, şi *la adăpostul unor legi de excepţiune*, aceste elemente ce nu se pot asimila".

Istoriceşte, după texte se vede dar că lupta mea, s'a îndreptat *de la început* — încă din anul 1890 — împotriva Jidanilor. Rămâne dar inexactă afirmaţia D-lui N. Iorga, după care eu aş fi dat prietenilor noştri o „îndreptare nouă", mult mai îngustă, prefăcând în luptă contra Evreilor silinţele noastre pentru a întări elementul românesc — abia după încheerea păcei, la 1920. Intre 1890 şi 1920 — este o mică eroare de calcul, de trei zeci de ani!

Teoreticeşte, cum am spus, rezultă că „politica nouă", a mea cuprinde eliminarea Jidanilor, ca o necesitate organică, logică, întrucât afirm, iarăşi din primul moment, că naţia românească neputând trăi fără clasă de mijloc naţională, are datoria să elimineze pe Jidani din mijlocul ei.

In această privinţa, istoricul N. Iorga ar fi trebuit să-şi amintească cel puţin de doctrina naţionalistă formulată de mine şi în întrunirile de la 23, 24, şi 25 Aprilie 1910, când am întemeiat, la Bucureşti, împreună cu politicul N Iorga, partidul naţional-democrat, şi în care am expus şi mai pe larg doctrina mea, zicând, între altele (Consfătuirea din 23—24 Aprilie 1910. Vălenii de munte 1909 (sic) pag. 19):

„Doctrina naţionalistă zice că naţiile sânt individualităţi creiatoare de cultură; că aceste individualităţi creiatoare de cultură se compun din anume organe, care sunt clasele sociale; că, pentru dezvoltarea unei individualităţi creiatoare de cultură, se cere ca acea individualitate să fie pe deplin stăpână pe teritorul ei, pe care este cu drepturi istorice aşezată...

„Poporul românesc are drepturi istorice asupra României. România este baza existenţei poporului românesc; poporul românesc, ca individualitate de cultură, trebue să existe în deplinătatea organelor sale...

„Clasa fundamentală a oricărei ţări, e clasa rurală... Este natural prin urmare, ca acea clasă rurală să aibă drept clase corespunzătoare o clasă de mijloc, formată din elementele ei, şi e tot aşa de natural ca şi clasei de mijloc naţionale să-i corespundă o clasa diriguitoare naţională, chemată să realizeze idealul naţional al întregei naţiuni.

„Prin urmare, nu se poate admite astfel decât că, dacă ţăranii sânt ţărani români, ca târgoveţii să fie târgoveţi români, iar clasa diriguitoare, o clasa diriguitoare românească".

Rămâne dar dovedit, că nu de după încheerea păcei, de la 1920 datează acţiunea mea, ca *„o îndreptare nouă mult mai îngustă"*; contra Jidanilor — cum zice d. N. Iorga — ci că această acţiune este *îndreptarea cea veche*, nu mai îngustă, ci progresiv tot mai largă, de la început: fără nici o abatere, fără nici o scădere, fără nici o transacţie.

*

Ideea naţională, afirmată încă de la 1889, ca principiu al „politicei nouă" — opusă imediat atunci ideilor de „umanitate şi liberalism", susţinute de T. Maiorescu şi în genere politicei partidelor — s'a dezvoltat ca *doctrină*, pe baza căreia s'a alcătuit şi un *program* lămurit de reforme. Iar împreună — ideea, doctrina, programul, afirmate, în curs de patruzeci de ani — au dat naştere *mişcărei naţionale*, progresive, şi *organizaţiilor* făcute să servească interesele ei.

Intâia organizaţie, a fost partidul „naţionalist-democrat", întemeiat de mine împreună cu d. N. Iorga, la 1910. El s'a împărţit în două, în momentul când N. Iorga a părăsit doctrina şi programul, cari îi serviau de bază. Iar eu am continuat să le apăr, menţinând organizaţia cu numele „partidul naţionalist-democrat-creştin", ca să nu se confunde cu politica dlui N. Iorga, naţionalist-democrată cuprinzând de data aceasta şi pe Jidani.

A doua organizaţie, a fost „Uniunea naţională creştină", întemeiată la Bucureşti, la 24 Ianuarie 1922, cu un grup de prieteni ai noştri, şi care a editat revista „Apărarea Naţională", contribuind puternic la întinderea mişcărei naţionale, prin afirmarea aceleiaşi idei, şi expunerea aceleiaşi doctrine.

A treia organizaţie, ca o continuare a celorlalte, este „Liga Apărării Naţionale Creştine", întemeiată la Iaşi în ziua de 4 Martie 1923 — în momentul luptei contra proiectului Constituţiei, cu drepturile Jidanilor, şi care a şi fost votată de toate partidele, fără protestare la 28 Martie 1923 — însemnând o nouă fază în dezvoltarea mişcărei naţionale. Aceasta organizaţie s'a întărit apoi prin contopirea „Acţiunei Naţionale Creştine" şi a „Fasciei Naţionale Române", pe baza doctrinei, programului, statutului şi regulamentului L. A. N. C., cu procesul-verbal de la Bucureşti, din 18 Septembrie 1925.

Ce rezultă din aceasta expunere?

Rezultă: că „Liga Apărării Naţionale Creştine" nu este creaţia artificială, momentană a unor politiciani — în urma vreunor „pertractări", făcută să satisfacă, în primul rând, interesele lor — ci este productul mişcării naţionale, stăpânită de aceeaşi idee, de aceeaşi doctrină, de acelaş program, în curs de mulţi ani, începând de la 1889.

Rezultă: că L. A. N. C. ca organizaţie politică, economică şi culturală este subordonată acestei mişcări naţionale pe care trebue să o ser-

© BCU CLUJ

veasca cinstit, înlăturând din sinul ei, tot ce ar putea slăbi acțiunea ei unitară — cu riscul de a fi înlăturată ea însăși de către mișcare.

Rezultă: că nu trebue să se confunde *mișcarea* L. A. N. C., a marei mulțimi anonime, cu *organizația* L. A. N. C,, a celor puțini, constituiți pentru a o servi, și cari nu au nici o rațiune să existe, dacă nu o servesc.

Rezultă: că L. A. N. C. nu este partid, nu voește să fie partid nu va fi nici odată partid.

„Partidele", chiar numele însuși, inspiră oroare mulțimei. Cu drept. Pentru că ea a fost pururea înșelată de dânsele.

Și oare este vre-un „partid", care să înțeleagă astăzi marile adevăruri ale *doctrinei*, sau care să voiască a înfăptui imperioasele revendicări ale *programului* L. A. N. C.: de la care totuși depinde viitorul nației românești?

Față tocmai de neantul perzător al „partidelor" — al căror spectacol desgustă prin frământările pătimașe, sterile, ale intereselor personale, la cari se reduce toată „politica" lor — L. A. N. C. are o mare misiune națională de îndeplinit.

Misiunea L. A. N. C. se rezumă în două cuvinte:

România, Românilor.

A. C. Cuza

Al treilea an

Revista „Infrățirea Românească" intră în al treilea an al existenței sale. O spunem cu mândrie, cu fruntea ridicată. In aceste vremuri de criză generală, când totul lâncezește în așteptarea normalizării, nici presa nu se poate sustrage repercursiunei adâncilor prefaceri ale vieții economice. Tiparul e în suferință și multe publicațiuni pornite la drum cu elan și însuflețire își dorm deja somnul de veci în cimitirul uitării. In special presa românească din noile ținuturi, și așa plăpândă, a fost greu încercată și infruntă azi vijelia vremilor cu rândurile rărite.

„Infrățirea Românească" însă a învins toate obstacolele, a spulberat toate încercările de suprimare, a făcut față tuturor greutăților și sprijinită numai și numai pe ajutorul publicului cititor stă neclintită pe pozițiile câștigate pentru a merge înainte biruitoare.

Care este secretul acestei reușite?

„Infrățirea Românească" a apărut în vremuri de mari prefaceri. Opinia publică mistificată de presa înstrăinată propovăduitoare a democrației iudaice, desorientată și scârbită de sfășierile sterile ale politicianismului de bâlciu, exasperată în lipsa oricărei orientări viguroase și salvatoare a fost puternic sguduită de începuturile mișcării național-creștine inițiate de studențimea Universitară.

Atunci a apărut revista noastră, în care noul crez *al naționalismului creștin* a fost îmbrățișat cu căldură, cu sinceritate, cu hotărâre și cu energie. *„Infrățirea Românească a ridicat un steag și l'a purtat cu vrednicie.* Când alții se preocupau de cancanuri politice, când se făceau locul tragerii sforilor politicianiste, când închideau ochii în fața problemelor mari, vitale ale noului stat român și ale nației românești complăcându-se fără voe sau în mod interesat în apele oportunismului și în mocirla democrației mincinoase, conrupătoare de energii și suflete, „Infrățirea Românească" a dat alarma, a deschis ochii, a strâns rândurile, a pornit la luptă, la lupta sfântă mântuitoare de neam și țară. Răsfoiți colecțiile celor doi ani și număr de număr, pagină de pagină veți ceti *noua evangelie a naționalismului intransigent și a creștinismului integral* cristalizându-se în forme absolute, definitive.

La început organ al „Acțiunii Românești" după fuziunea organizațiilor naționaliste, deveni organ oficial al „Ligei Apărării Naționale Creștine", a cărei doctrină, program și luptă au umplut coloanele acestei reviste.

Opinia publică cu adevărat românească a știut să aprecieze credința noastră: nu numai că a asigurat existența revistei „Infrățirea Românească" prin contribuția inimoasă a abonamentelor plătite, ci a dat strălucita isbândă din alegerile generale Ligei Apărării Naționale Creștine, ai cărei ostași credincioși și devotați ne mândrim a fi. Această isbândă este cea mai eclatantă dovadă, că crezul nostru și-a înfipt rădăcinile adânc în massele poporului românesc, *care trezit odată va ști să rupă toate cătușele ce amenințau libera sa desvoltare și consolidare pe plaiurile strămoșești.*

Iată secretul reușitei revistei „Infrățirea Românească"!

„Infrățirea Românească" va merge înainte fără șovăire, cu credința nestrămutată că este una din făuritoarele izbânzii desăvârșite: *Crearea statului cu adevărat românesc așezat pe temelia solidă și indestructibilă a credinței creștinești.*

Dr. Valeriu Pop

Un atentat jidovesc în stil mare.

In a doua jumătate ale lunei Octombrie 1926 presa scrisă românește și cea streină s'a ocupat de manifestul unui grup de bancheri internaționali cari caută cu ori-ce preț să deschidă o nouă epocă de prosperitate în Europa, rămasă încă sdruncinată de pe urma războiului mondial. Atenția ce i-s'a dat este deplin justificată. Manifestul plutocrației fără hotare pune o chestiune, care prezintă o deosebită importanță, pentru-că dovedește existența unui curent, ce tinde la răsturnarea actualului statut politic al continentului. Pornind de la constatarea că în în Europa actuală nu mai înflorește un comerț internațional în aceiași măsură ca înainte de războiu, o seamă de financiari internaționali, spre a remedia — zic ei — neajunsurile ce isvorăsc din această stagnare, propun desființarea frontierelor vamale dintre state.

Noutatea pare atât de surprinzătoare în cât nici nu ar merita crezământ, dacă nu s'ar desprinde din următoarele rânduri, mestesugit ticluite spre a infiltra cititorului convingerea, că altă scăpare nu există din haosul economic actual de cât concluzia îndrăsneață a suprimării vămilor. Citâm textual din faimosul manifest următoarele fragmente:

„Distrugerea marilor unități politice în Europa a adus o lovitură formidabilă comerțului internațional. Pe vastele teritorii, ai căror locuitori schimbau liber produsele lor, s'au stabilit numeroase frontiere noui, păzite cu strășnicie prin ziduri de tarife; fostele piețe au dispărut; urile de rasă au divizat comunitățile, ale căror interese erau strâns legate.

... Spre a marca și apăra aceste noui frontiere ale Europei, s'au stabilit tarife, restricții, interziceri a căror experiență a demonstrat tot rezultate dezastroase pentru toți interesații.

Un stat a pierdut isvoarele sale de aprovzionare eftină; un altul aprovizionările sale de materii prime puțin costisitoare. Unele industrii n'au cărbune, altele n'au materii prime. In dosul zidurilor de tarife s'au sta-

© BCU CLUJ

bilit noui industrii locale fără baze economice reale, cari nu s'ar putea menține, în fața concurenței, decât ridicând tarifele.

Prea multe state urmărind un ideal imaginar de interes național au compromis propria lor fericire și au perdut din vedere interesele comune ale lumii, bazând relațiunile lor comerciale pe erezia economică, care consistă în a privi comerțul întreg ca o formă de război."

Din acest document rezultă clar că bancherii internaționali nu sunt mulțumiți cu configurația politică a Europei post belice, că vastele teritorii dispărând, în primul rând Austro-Ungaria, au lăsat locul unor state, cari nu înțeleg binefacerile comerțului internațional, de vreme ce își ocrotesc industria proprie prin tarife vamale. Statele vizate sunt bine înțeles acelea răsărite sau mărite din dezastrul monarhiei habsburgice. Aceste state vor trebui, după pretenția plutocrației fără patrie, să renunțe la politica lor economică de până acum, să-și deschidă complet granițele pentru ca industria streină să-și plaseze mărfurile așa cum îi dictează interesele.

Ori-ce protecțiune a industriei naționale să dispară spre a se aplica cu frenezie practica liberschimbistă! Sub noul regim ne putând face față concurenței streine, va trebui să renunțăm a ne valorifica, prin industrializare, bogățiile imense ale țării noastre; va trebui să ne adaptăm situației de a fi simpli producători de excelente materii prime, ca toate coloniile africane, putând numai să le vindem pe piețele streine, unde se vor industrializa, și sub forma de obiecte fabricate să le primim înapoi în condițiile ce va stabili industria streină, ale căror vagoane tixite cu mărfuri vor circula fără vamă și tarife peste granițele stropite cu sângele soldaților noștri. Așa dar, noi să fim condamnați la o perpetuă dependență economică, fără nici o perspectivă de ridicare fiindcă actualmente nu posedăm o industrie care să poată concura industria streină sub regimul liberschimbist, și fiindcă în viitor nu ne vom putea creia o industrie națională din cauza aplicării regimului, preconizat de bancherii internaționali. Ar vieți deci în Europa viitoare, organizată de plutocrația bancară state cu industrie și state producătoare de materii prime. Statele industriale, satisfăcând nevoile de aprovizionare ale popoarelor și încheiând trusturi vor dicta prețurile obiectelor fabricate; iar celelalte state lipsite de industrie, ne putându-și industrializa materiile prime vor fi nevoite să și le vândă potențaților industriali cu prețul fixat de aceștia.

In asemenea condiții România întregită, cu crescândele-i nevoi de satisfăcut din bugetul statului, nu își va mai putea niciodată echilibra bugetul, fiind lipsită de isvorul de venituri al tarifelor vamale. Și cum mână în mână cu echilibrarea bugetului merge și opera de stabilizare a valutei noastre, este evident că puterea de cumpărare a „leului" va trebui să scadă în mod fatal, aducând o tot mai grea criză economică. Statul ne mai putând face față cerințelor urgente de înzestrare a țării mărite cu toate cele necesare, va fi nevoit să recurgă la împrumuturi externe, unde va găsi stând la pândă după pradă bancherii internaționali. Înțelege ori cine, că împrumuturi contractate în asemenea situație înseamnă *robirea economică* a României cu înstrăinarea, sub formă de control a tuturor bogățiilor noastre și a tuturor isvoarelor de venituri fiscale. Iată ce urmărește finanța internațională cu propunerea de suprimare a granițelor vamale.

Ori-cine știe că tăria unei națiuni, când este pusă la grea încercare, isvorăște din organizația ei economică trebuind să fie de așa natură, în cât să formeze o *autarkie,* o putere de sine stătătoare, care să trăiască din al ei îndestulându-și, la vreme de nevoie, toate trebuințele din propriile resurse. Numai grație faptului că Germania imperială din timp de pace a știut să-și făurească o armătură economică, cu puternică industrie proprie, numai prin atare organizarea independentă cu care au întrat în vâltoarea războiului mondial, Imperiul lui Wilhelm II a putut să reziste timp de 4 ani forțelor militare adverse. Acest învățământ se desprinde clar, incontestabil și poruncitor pentru cine vrea să înțeleagă. Fără independența economică, starornicită prin industrializarea proprie a tuturor materiilor noastre prime, România întregită poate vegeta în vremea domoală de pace, dar nu poate rezista în furtuna unor complicații internaționale, pe care iluzioniștii politici cred că le-au exclus pentru vecie din viața popoarelor. Vă înșelați, Domnii mei; istoria încărcată cu destinele neamurilor chemate a-și spune de acum înainte cuvântul lor, nu-și oprește pasul la 1926 în fața templului păcii de la Geneva. Fie-care popor conștient de viitorul său, are datoria să se pregătească pentru ori-ce eventualitate: să poată zice, după ce prin guvernanții lui și-a făurit tăria economică și politică, să poată zice liniștit, conștient și mândru, așa cum genialul Eminescu, având intuiția măreață a unei politici curat naționale, a făcut pe Mircea cel Bătrân să spună lui Baiazet:

De o fi una de o fi alta, ce e [scris și pentru noi,
Bucuros le-om duce toate, de e [pace de-i războiu.

Putem oare vorbi așa, dacă s'ar înfăptui planul bancherilor internaționali? De sigur că nu. Robirea noastră economică înseamnă distrugerea statului român, înseamnă a lua nației românești dintre Nistru și Tisa, ocrotirea firească națională făurită sub domnia glorioasă a M. S Regelui Ferdinand în cursul anului 1918.

Așa fiind, orice bun Român are dreptul să întrebe: ce putere scelerată întinde Europei mai ales centrale și orientale cursa fatală cu soluția suprimării granițelor astăzi economice, și mâine politice? Orice bun Român are dreptul să-și pună această întrebare; orice Român luminat, cu pretenția minimă de a însemna ceva în țara lui, are *datoria să răspundă.*

Manifestul este semnat de un grup de bancheri internaționali. Când se zice bancher internațional, orice creștin cu un pic de lumină înțelege 90 la sută *Jidani,* iar restul financiari arieni înhămați la carul politicii jidovești. Astăzi ei conduc lumea însângerată de războiu; ei dictează din umbră politica internațională, după cum ei au dictat la 1919-20 și pacea în așa măsură, încât a fost numită *pax judaica,* după-ce au avut grija să zădărnicească desăvârșirea victoriei militare din toamna anului 1918 prin oprirea generalului Franchet d'Esperey de a trece victorios prin Ungaria și a merge către Berlin și prin impunerea armistițului din 11 Noembrie pe frontul din Apus folosindu-se de intervenția jidovitului Wilson, în loc să lase armatele franceze să dicteze pacea pe teritoriul Germaniei sfărâmată în luptă.

Aceste considerații nu sunt, Domnule cititor, simple suposiții, ci stau în strînsă legătură cu machinațiile finanței internaționale, al căror prizonieri erau Wilson și Lloyd George, așa cum demonstrează nu un scrib oare-care în chestiuni de politică externă, ci unul din cei mai buni cunoscători în această materie din Europa veche și postbelică, și

© BCU CLUJ

anume *André Chéradame* în cartea lui întitulată *„La mystification des peuples alliés“* din 1922, pe care n'au citit'o nici zece fruntaşi politici români din România-Mare.

Chéradame demonstrează cu documente militare şi diplomatice că financiarii jidani din America şi Anglia având interesele lor de apărat în Germania, care mişună de mari bancheri semiţi, au făcut tot ce le-au stat cu putinţă să salveze Germania în ultimul moment şi au isbutit. Solidaritatea de rasă şi interesele iudaice au biruit. S'a dovedit încă odată, cu istoria în mână, că finanţa internaţională nu are patrie şi îşi urmăreşte ţinta ei, independent de interesele supreme ale popoarelor cari au sângerat pentru a asigura libertatea Europei de pericolul atotputerniciei militarismului prusac. Citiţi, Domnilor foşti şi viitori miniştri în această ţară blagoslovită, citiţi cartea mai sus menţionată a lui Chéradame, şi vă rog să comparaţi conţinutul ei cu următoarele rânduri ale cunoscutului ziarist francez *Auguste Gauvanin* de la „Journal des Débats“, din Octombrie 1926, spre a înţelege cum aceasta din urmă sub o formă foarte străvezie confirmă cu totul afirmaţiile lui Chéradame cu privire la machinaţiile condamnabile ce a exercitat finanţa internaţională asupra soluţiilor politice ce trebuiau date în anii memorabili 1919 şi 1920. Iată ce fapte aduce la lumină Gauvain, cu prilejul analizării manifestului bancherilor internaţionali, pe care îl respinge ca ţintind să subjuge independenţa economică a Franţei şi a întregii Europe în profitul puterilor de neam anglo-saxon.

El scrie:

„Nu este în căderea financiarilor din New-York şi Londra să dea Europei, în acest moment lecţii în materie financiară. Influenţa lor în 1919 şi 1920 a fost dăunătoare negocierilor de pace. Când experţii politici aleşi de guvernele englez şi american se puseseră de acord cu cei ai celorlalte ţări, pentru a recomanda în unanimitate unele soluţiuni politice, d. Lloyd George, stimulat de consilierii săi financiari venea să răstoarne totul şi să repună totul pe tapet. Wilson îl urma. Dacă nu a eşit din conferinţa de pace o Europă centrală atât de bine constituită pe cât victoria o permitea, aceasta se datoreşte mai ales îngerinţelor financiarilor anglo-americani, legaţi printr.o veche comunitate de sentimente cu bancherii germani. Domnii financiari ţineau să-şi rezerve o facultate nelimitată de a opera, fără control internaţional, în ţările sleite de războiu. Este aceiaşi facultate pe care vor să o obţină astăzi sub scutul liberului schimb.“

In faptele mai sus documentate se oglindeşte clar adevărul exprimat de fostul ministru de externe al Germaniei în 1922, Jidanul Walter Ratenau, cu vre-o trei sute de consângeni de ai lui conduc din umbră destinele popoarelor. Aşa vedea el resorturile secrete ale politicii externe înainte de războiu; aşa s'a desvoltat în mod îngrijitor, acaparator şi sugrumător influenţa factorului iudaic, după marele războiu, din care în primul rând neamul lui Israel a câştigat; în aceiaşi direcţie tot mai ameninţător pentru independenţa popoarelor ariene creşte amestecul semit în viaţa statelor creştine din zilele noastre. Manifestul bancherilor jidani, cu naţionalitatea lor de împrumut americană, engleză şi germană, constitue cea mai convingătoare probă.

In politica externă faptele cari se ivesc disparate, cari la prima impresie par a nu sta în nici un fel de legătură pentru cetăţeanul, simplu cititor de ziare, se coordonează într'o acţiune unitară, pentru cine îşi dă osteneala să le pună în cadrul adevărat al finalităţii lor. In adevăr, Jidanii şi jidoviţii, cari scriu româneşte la „anumita presă“ prezintă marelui public tot mai atrăgător şi mai promiţător idealul Pan-Europei. Domnule cititor, Dta nu vezi legătura între Pan-Europa desfăcută de graniţele naţionale şi între manifestul bancherilor jidani cari oferă instrumentul necesar — suprimarea vămilor economice — spre a se aiunge la acelaş rezultat? Nu înţelegi cum Jidovimea internaţională, prin presa mondială de care dispune, a încercat a obişnui opinia publică, a o familiariza, a o împinge către realizarea acestui ideal, pentru ca în urmă să arunce soluţia liberului schimb, distrugătoare de state naţionale? Aceasta este tactica politicii jidoveşti: întâi produce confuziune în spirite prin fluturarea unei utopii şi apoi impune o soluţie precisă care făureşte lanţul robiei. Aşa au lucrat la bolşevizarea Rusiei!

Zic *impune,* pentrucă bancherii jidani anglo-germano-americani au ameninţat că taie orice posibilitate de împrumut tuturor statelor, care nu-şi pleacă capul sub jugul lor.

Dar poate bunul cetăţean român, credul, intoxicat de lectura „numitei prese“ va obiecta, că Pan-Europa nu este un plan diabolic jidovesc, ci reprezintă concepţia umanitaristă, internaţională şi egalitară a unui suflet superior, dornic de stabilirea fericirii eterne printre popoarele bătrânului Continent. Spre a-l convinge pe clientul presei jidovite de origina iudaică a ideii şi de existenţă interesului iudaic de a se realiza Pan-Europa, aducem la cunoştinţa că ideea este îmbrăţişată şi susţinută cu căldură nu numai de presa aşa zisă democrată, care apără în mod învăluit, cu o hipocrizie prudentă, interesele neamului lui Israel, dar este susţinută şi trâmbiţată în toata lumea chiar de organul. care se ocupă *exclusiv cu interesele specific jidoveşti,* şi anume: *Jüdische Presszentrale Zürich.* In numărul din 15 Octomvrie 1926, pe pagina I ca primă informaţie pentru întreaga Jidovime de pe glob citim următorul comunicat pe care îl reproducem în traducere din cuvânt în cuvânt:

„I. P. Z, Viena. B. Kor. La primul congres pan-european, care vrea să înlăture din Europa opoziţiile naţionale politice şi confesionale şi care lucrează pentru pace s'a adoptat o noţiune în aplauzele furtunoase ale întregii adunări, care moţiune între altele cuprinde următorul punct: Primul congres pan-european a manifestat voinţa continentului nostru de a se uni şi a se afirma. Ne-am unit spre a pune capăt luptei de fraţi din Europa, spre a înmormânta ura politică, economică şi naţională dintre popoarele Europei şi a pune în loc colaborarea paşnică a naţiunilor libere... Inaintea acestei mari probleme vitale a Europei, dispar toate opoziţiile de partid de naţiune şi confesiune“.

Aşa dar, Jidanii identifică Pan-Europa cu un interes specific al rasei lor. Aici sunt sinceri. Dar Pan Europa economică înseamnă aplicarea manifestului bancherilor internaţionali; şi Pan-Europa politică, din fragmentul citat, înseamnă dărîmarea graniţelor naţionale, spre a se putea aplica în deplină libertate regimul liberului schimb. Iată pe ce căi vrea să ne ducă la moarte sigură perfidia iudaică aliată cu politica finanţei internaţionale. Un atentat mai îndrăzneţ nu se putea concepe; dar nici nu se va putea săvârşi. Autorii lui şi toată presa jidovită trebue să ştie, că poporul român, pătruns de un superior simţ politic şi de iubirea fanatică de glia strămoşească, nu va consimţi în ruptul capului ca ţara lui întregită cu atâtea sacrificii să devină o colonie exploatată de finanţa neamului jîdovesc.

I. C. Cătuneanu.

© BCU-CLUJ

Viaţa studenţească

II

După ce am trecut în revistă organizaţiile câtorva studenţimi moderne, cu tradiţia şi sistemul lor, ce merită a fi admirate — să cercetăm cum se prezintă situaţia vieţii academice în

România.

Despre o studenţime, cu trecut adânc înfipt în evul mediu, nu poate fi vorbă la noi. In acelaş timp când în Apus, la Bolognia şi Paris, viaţa universitară îşi trăia strălucirea primă verii, cu soarele abundent al unei cilivizaţii avansate, — la noi, în Principate, abia câţiva călugări modeşti, retraşi în liniştea mistică a mănăstirilor, încercau să instruiască odraslele boereşti în meşteşugul scrisului. Căci, pe atunci, Românul abia dacă avea vreme să-şi ridice coasa, dela lanurile bogate ale câmpului, pentru a le îndrepta spre valurile nesfârşite ale păgânilor, ce încercau să pătrundă spre Apus. Şi astfel, Românul, cu vitejia şi credinţa lui neclintită, a oprit puhoiul hoardelor pustiitoare, apărând patrimoniul scump al civilizaţiei mondiale creştine, timp de sute de ani.

Vitregia sorţii l'a ţinut ferecat, în această stare de jertfire, până la începutul veacului trecut. Abia odată cu adierile binefăcătoare ale curentului latinist, au început să se întemeieze primele şcoli serioase în Principatele Româneşti. Deci numai de atunci putem vorbi despre existenţa unei studenţimi române.

Astfel la 1814 se înfiinţează la Iaşi *prima şcoală românească,* cea dela „Trei Ierarchi," care mai târziu a luat denumirea de „Vasile Lupu." Intemeietorul ei a fost *Gheorghe Asachi.*

In acelaş timp, — la 1816, — *Gheorghe Lazăr* pune temelia şcolii dela Sf. Sava. Pe băncile acestor şcoli s'au strâns cei dintâi tineri, dornici de lumină, adevăr şi dreptate, — în frunte cu Ion Eliade Rădulescu, Paladi şi alţii. Aici *a început* să licărească focul idealismului studenţesc.

Primul său efect a fost că tendinţa de-a lumina norodul român se accentuiază tot mai mult. Astfel la 1832 se înfiinţează şcoli în toate capitalele de judeţe.

Câteva decenii în urmă, curentul latinist, puţin viguros pentru vremurile de atunci, este înlocuit de influenţa civilizaţiei franceze, care a pătruns, uimitor de repede, în ambele principate.

Boerii încep să-şi trimită vlăstarele la Paris. Aici clocoteau ideile vulcanice de libertate. Primii studenţi Români, înscrişi la Sorbona, se aprind la văzul minunilor civilizaţiei franceze, la a cărei mărire a contribuit mult şi organizarea de model a studenţimei din Franţa.

In urma acestor exemple se înfiinţează în 1839 la Paris, o *Societate pentru învăţătura poporului român* [1]) Intemeietorii acestei *prime organizaţii studenţeşti a Românilor* sunt: **Ion Ghica, Alexandru G. Golescu** şi **Dimitrie Brătianu.** — Scopul ei principal era cultivarea membrilor, prin abonare de ziare şi reviste, precum şi prin procurarea broşurelor politice interesante.

La 1845 acest nucleu primitiv se transformă într'o serioasă *„Societate a Studenţilor Români din Paris",* care şi-a impus misiunea nobilă de-a ajuta, prin acordarea de burse, *din fondurile ei proprii,* pe studenţii români săraci, cari voiau să studieze la Paris. Primul ei preşedinte a fost *Ion Ghica.* Iar secretarul ei era: *C. A. Rosetti.* Numărul membrilor înscrişi se ridica la 100. Aceştia au început o propagandă vie pentru a deştepta interesul marelui public din toată lumea, faţă de mult oropsitele Principate Române. Este memorabilă manifestaţia entuziastă făcută, de aceşti studenţi, marelui filo-român *Edgar Quinet,* în ziua anului nou din 1846, — care a avut ca urmare o serie de articole inimoase şi convingătoare scrise de Quinet în „Revue des deux Mond", pledând pentru cauza Românilor.

In 1848 studenţii Români iau parte la manifestaţiile Revoluţionare din Paris, cu un curaj şi cu un entusiasm, remarcat elogios de presa contimporană. Ideile revoluţionare încep să înflăcăreze inimile tinere, dornice de libertate pe care voiau să o cucerească şi în patria lor, Astfel cum scrie Xenopol[2]): *„Revoluţia română putem zice că fusese proclamată la Paris, încă în Februarie 1848, de studenţii români aflaţi acolo".*

In luptele pentru Unirea Principatelor studenţimea română s'a avântat, cu tot focul şi elanul adus din Capitala Libertăţii, înălţând triumfător stindardul „Unioniştilor".

Pe urmă, odată cu înfiinţarea celor două Universităţi a Principatelor Unite, — şi anume la *1860* în *Iaşi,* iar în *1864* în *Bucureşti,* studenţii români îşi întemeiază primele lor organizaţii profesionale.

Insă patimile tinereşti nu se potolesc uşor. Entuziasmul juvenil caută noui debuşeuri. Le-a găsit în luptele politice. Divizaţi în două tabere, — conservatori şi liberali, — tinerii studenţi se luptau cu îndârjire. Vâltoarea politicianismului i-a captat, cu toată forţa lui murdară, şi irezistibilă. Pângăriri reciproce, discuţii pătimaşe, loviri şi bătăi erau la ordinea zilei. Ba câte-odată, manifestaţiile tinereşti degenerau în scandaluri formale.

Războiul independenţii a întrerupt, — pentru un moment — această activitate, puţin constructivă. Goarnele de mobilizare au chemat pe tineri şi bătrâni de o potrivă, pentru ca să le ceară tributul de sânge. Iar studentul român nu a şovăit la acest apel. A alergat şi el la postul de datorie, unde a rezistat cu eroism.

După arborarea drapelului independenţii în tânărul Regat al României, studenţii s'au reîntors la carte şi la... politică. Povestea veche şi-a reluat firul!

Abia *1906* marchează o nouă eră de renaştere în viaţa studenţească a României. Forţe nebănuite, cari palpitau latent, în sufletele tinere au erupt cu o minunată putere, reacţionând contra franţuzismului maimuţăresc a „păturii noastre suprapuse". Studenţii bucureşteni au manifestat ostil în localul Teatrului Naţional al Capitalei, împiedecând jucarea unei piese franţuzeşti, submediocre, pe scena primei noastre instituţii artistice. In această zi memorabilă au curs primele şuvoaie de sânge studenţesc pe pavajul murdar al Capitalei. Era opera jandarmeriei române, menită să vegheze asupra „ordinei şi siguranţei publice".

E de remarcat că cei doi fruntaşi ai mişcării de atunci au fost *A. C. Cuza* şi... *N. Iorga!* (Fără comentarii)!

Mişcarea începută s'a continuat, în linişte şi cu perseverenţă. Conştiinţa naţională a studentului român se cimenta tot mai aspru. Idealul României Mari plutea vag în imaginaţia tuturor. Legăturile cu studenţii ardeleni, — cari încă aveau organizaţii binişor închegate, — strâng şi mai mult inimile, cari bat pentru acelaş ideal.

Până când la urmă grozavul ura-

---

[1]) Xenopol, Istoria Partidelor politice p. 234—240.

[2]) Xenopol, op. cit., p. 240.

© BCU CLUJ

gan al războiului mondial, care a pustiit cu toate creaţiunile maşinismului ultramodern, — ne-a adus şi mult dorita libertate pentru toate provinciile robite, locuite de Români, afară de Macedonia.

După război, studenţimea română începe reorganizarea ei. Totul însă s'a construit pripit şi anarhic. Planuri mari, utopii vagi, vorbărie multă. Dar fapte... puţine! Era un efect al nevrozei postbellice, de care era contaminată mentalitatea tuturor.

Abia realizată întregirea neamului studentul român, — acest seismograf fin şi precis al sufletului naţiunii, — a înregistrat un nou pericol, foarte îngrijorător: înfiltrarea străinilor parazitari. Reacţiunea, atât de bine cunoscută, s'a produs odată cu începerea mişcării studenţeşti, care, mai mult sau mai puţin, continuă şi azi.

Iată dar, pe scurt, câteva faze, prin cari a trecut studenţimea română, dela naşterea ei şi până în zilele noastre.

Rămâne acum să cunoaştem organizaţiile diferite studenţeşti, aşa cum se prezintă ele în centrele academice din ţara noastră. Vom începe acest studiu, cercetând organizaţtile studenţeşti din

Cluj.

Luăm întâi Clujul pentru două motive. Odată pentrucă ne este mai bine cunoscută viaţa studenţească din Capitala Ardealului. Deci luăm informaţiile dela izvorul lor.

Şi al doilea, pentrucă viaţa studenţească clujană este mai liniştită, ba aş putea chiar spune mai serioasă decât în alte centre universitare. Cel puţin aşa a fost în trecut. Forma poate că s'a schimbat, — datorită unor oameni slabi sau unor împrejurări vitrege, — fondul însă a rămas acelaş: nealterat.

Să ne punem acum întrebarea, dacă are Clujul un trecut studenţesc sau, dacă viaţa studenţimei clujene a început abia odată cu fondarea Universităţii Române?

Răspundem: *da*, are un trecut. Chiar unul strălucit.

Încă de pe la *1845* a luat fiinţă o revistă a studenţilor români din Cluj, întitulată *„Diorile“*, care a publicat numeroase încercări literare, cu un caracter pronunţat naţionalist. De prezent această revistă e complect epuizată.

Studenţii clujeni au luat parte activă la revoluţia din 1848, reprezentaţi fiind prin legendarul tribun *Avram Iancu*.

Cam prin anii 1870 s'a întemeiat o societate de lectură a studenţilor români din Cluj, care a primit numele de **„Iulia“.**[3]) Intemeietorul acestei societăţi a fost inimosul român *Dr. Grigorie Silaşi*, profesor de limba şi literatura română la Universitatea maghiară din Cluj. In programul ei de activitate găsim înscris cultivarea limbei române şi completarea cunostinţelor generale a membrilor, prin conferinţe, discursuri, traduceri din opere clasice (pe atunci ne lipseau încă multe traduceri). „Din când în când se ţineau concerte muzicale şi declamative“ (cum sună termenii art. 3 din Statute). Se acordau „ajutoare mai micuţe, — din interesele fondului, — membrilor mai lipsiţi“.

Societatea *„Iulia“* s'a bucurat de un real sprijin, din toate părţile. Astfel la 1872 Casina română îi donează un pian, pentru audiţiile ei muzicale.

Insuşi *Regele Carol I,* a României a făcut o serie de generoase donaţii acestei societăţi. La 1880 donează 200 lei, la 1881 10 napoleondori, iar în 1882 iarăşi suma de 200 lei. Aceste donaţii regale par a se fi repetat şi mai târziu.

Societatea a desfăşurat o activivitate bogată şi rodnică, Preocupările politice şi confesionale erau excluse din sânul societăţii. Astfel societatea s'a dedicat unei lupte naţionaliste înverşunate, care a continuat, perseverent, cu toate că a trecut prin numeroase crize, până la isbucnirea războiului mondial. Intrigile meschine şi trădările renegaţilor nu au putut să clintească credinţa oţelită a studenţilor români, fanatizaţi de idealul întregirii neamului.

După potolirea valurilor războinice, Clujul studenţesc renaşte din nou.

La 1919 se mută dela Budapesta la Cluj vechea şi istorica societate academică **„Petru Maior“,** (care în anul acesta îşi va serba a 65-a aniversare a existenţei ei). Archiva preţioasă, biblioteca bogată, averea considerabilă a acestei societăţi, cu un glorios trecut şi cu o adâncă tradiţie, au trecut astfel în proprietatea studenţimei clujene. Societatea „Petru Maior“, se transformă într'un *„Centru studenţesc“*, cu acelaş nume. Menirea acestui „Centru“ a fost coordonarea şi armonizarea unitară a vieţii studenţeşti clujene, aşa cum se manifestă ea sub forma diferitelor societăţi, ce au început să se înfiripeze în jurul ei.

In primul rând iau naştere *Societăţile pe facultăţi* (după modelul bucureştean) care aveau menirea să reprezinte interesele pur profesionale ale membrilor, să ţină conferinţe publice, să aranjeze turneuri de propagandă, — dar mai presus de toate să oţelească conştiinţa de solidaritate şi camaraderie frăţească, între studenţii diferitelor facultăţi. Din toate societăţile pe facultăţi (Drept, Medicină, Litere şi Ştiinţe, la care se mai adaugă asociaţiile Studenţilor dela Academiile de Comerţ, Agricultură şi Teologie), singur numai *Societatea Studenţilor în Medicină* s'a distins cu o activitate vastă şi rodnică, ce merită a fi remarcată cu o menţiune de admiraţie.

Paralel cu aceste societăţi de „specialitate“, — s'au format şi alte tovărăşii, cu un caracter extrauniversitar. Sunt *„Cercurile Regionale“* în jurul cărora s'au grupat studenţii din diferitele judeţe sau regiuni ale ţării. pentru a desfăşura o activitate de propagandă naţional-culturală, prin organizarea de turneuri artistice (concerte şi reprezentaţii teatrale) şi înfiinţări de biblioteci populare, din veniturile realizate la petreceri. Prin serate de cunoştiinţe, ceaiuri dansante, agape colegiale şi baluri, aranjate de aceste cercuri, s'a păstrat legătura studenţilor, cari locuiesc în acelaş judeţ şi cari, în mare parte, au studiat la acelaş liceu, — iar de altă parte s'a uşurat apropierea între studenţii şi intelectualii români, băştinaşi din aceiaşi regiune.

Din activitatea bogată a acestor cercuri, trebuie să scoatem în relief *„Cercul Academic Bănăţean“*, tânăra societate *„Moldova Intregită“*, *„Crişana“*, şi alte multele, care au muncit mult pentru luminarea satelor noastre.

Atât despre Cluj. Să trecem acum la

Bucureşti

Organizaţiile studenţeşti ale Capitalei sa aseamănă mult cu acele ale Clujului, cărora le-au servit ca model. Acelaşi „Centru“, coordonează activitatea tuturor „societăţilor pe facultăţi“ şi a „cercurilor regionale“, ca şi la Cluj. Proeminent este rolul fertil al *„Societăţii Studenţilor în Medicină“*, care şi la Bucureşti este una dintre cele mai exemplar organizate societăţi studenţeşti. Tocmai

[3]) c. f. *Ion Lupaş*, „Societatea studenţimei universitare *„Iulia“* din Cluj şi activitatea membrilor ei“ (fragment dintr'o conferinţă) publ. în „Lumea Universitară“, I. p. 20—23.

© BCU CLUJ

acum această sccietate proiectează construirea *unui palat propriu.*

„Cercurile regionale“ sunt mai bine organizate, decât la Cluj. In programul lor de activitate este înscris şi construirea de Căminuri studenţeşti. (De acest lucru la Cluj nu este nevoie, căci aici există căminuri cari sub raportul confortului. a îngrijirii şi a vieţii agreabile se pot asemăna cu orice „foyer des étudiants“ din apusul civilizat. E destul dacă vom cita numai Căminul „Avram Iancu,“ cu care puţine căminuri europene pot rivaliza). In schimb, la Bucureşti, împlinirea acestei lacune mari şi arzătoare — a construcţiilor de adăposturi suficiente pentru tineretul universitar, — a revenit „Cercurilor regionale“. Acestea, sprijinite de marele public, s'au achitat, cu strălucire, de datoria lor.

Şi acum să spunem ceva despre

Iaşi

In capitala Moldovei există organizaţii studenţeşti (similar organizate ca la Bucureşti), cu un trecut strălucit, dar cu un prezent cam dărăpănat. Factorul principal de disoluţie a acestor societăţi e fermentul de infecţie bolşevică, pătruns odată cu înscrierea studenţilor jidani, basarabeni, socialişti şi ţărănişti.

In schimb e cu atât mai vrednic de admirat eroismul viguros al mănunchiului de studenţi naţionalişti, cari, neînfricoşaţi de jertfe şi pericole, ţin piept, cu îndârjire, puhoiului bolşevizant. De aceea Iaşii au rămas, şi pe viitor, focarul mişcării naţionale. E destul dacă vom remarca, din istoria Iaşului studenţesc, pagina construirii „Palatului Cultural a Studenţimei Române Creştine“ care va dăinui peste decenii şi veacuri ca un monument de glorie!

Şi acum, la urmă, să ne ocupăm şi de

Cernăuţi.

Intr'o „*Scrisoare din Cernăuţi*“ [3]) concepută într'o mentalitate curioasă de orgoliu aproape teutonic, ni se întăţişează viaţa studenţească bucovineană ca diametral opusă celorlalte centre universitare. Organizările pe facultăţi şi regiuni sunt repudiate ca „neromâneşti“. In schimb se cultivă spiritul de autonomie în 6 societăţi independente.

Credeţi că aceste societăţi se ocupă cu reprezentarea maselor profesionale sau cu propaganda naţional-culturală? — Profundă eroare! Membrii lor se îndeletnicesc cu arta scrimei şi cu sportul duelurilor „Feţele celor mai mulţi sunt brăzdate în toate direcţiile de cicatricele loviturilor de sabie, primite prin dueluri.“ Ei poartă „chipiuri cu fel de fel de forme şi culori, şi cu panglici pe piept, se plimbă în grupuri, discutând sgomotos“.[5]) — Seara tinerii noştri cernăuţeni se dedică „serenăzilor de ghitare, chefurilor şi altor ocupaţii accesorii, de veselie germană. Căci „este lucru firesc ca la înfiinţarea primelor societăţi studenţii Români, să fi fost întru câtva influenţaţi în organizarea lor de spiritul organizaţiilor similare germane“[5]). Nimic de zis. „Erare humanum est!“ — Insă: *„perseverare diabolicum!“*

Nu ştim dacă această situaţie mai dăinuieşte şi azi.[6]) Ne place să credem că totul s'a schimbat de atunci. Cu toate acestea s'a remarcat totala absenţă a studenţimei cernăuţene atât în diferitele faze ale mişcării naţionale, cât şi la încercările de reorganizare profesională.

Cauza probabilă este că nici una din cele 6 societăţi autonome şi independente nu vrea să cedeze una alteia prioritatea dreptului de reprezentare. Tristă situaţie!

Insă nu putem să trecem cu vederea activitatea frumoasă a străvechei societăţi *„Arboroasa“*, care, atât în trecut, cât şi în prezent, a luptat mult pentru cimentarea conştiinţei naţionale. Deasemenea trebuie să remarcăm faptul că în cadrul diferitelor *„arcăşii“* s'au manifestat, resfiraţii ce e drept, însă destul de numeroşi, şi studenţii bucovineni.

Viaţă studenţească mai există şi în

alte Centre studenţeşti.

Timişoara are o admirabilă organizaţie a studenţilor dela *Şcoala Politehnică*. In toate fazele mişcării studenţeşti, Timişorenii au avut o atitudine hotărâtă şi demnă, mulţumită spiritului de solidaritate şi a concepţiei serioase, de care este călăuzită asociaţia lor.

Oradea încă are un *„Cerc al Studenţilor dela Academia de drept“*. Aici domneşte însă o atmosferă de intrigărie corosivă şi de cancanuri provinciale, provocate de ambiţii, veleităţi mărunte. Numai un curent de primenire radicală, care ar fi de dorit să se manifeste grabnic, ar putea schimba mentalitatea destructivă, ce grasează de prezent.

Cele câteva reprezentaţii de teatru şi concerte sporadice, aranjate de acest Cerc, nu pot compensa spiritul de animozitate, ce stăpâneşte pe cei 100 de studenţi orădani, la cari simţul de colegialitate şi camaraderie adevărată, se pot considera ca aproape inexistente.

La **Sibiu, Blaj** şi **Arad**, încă exista câte o organizare a studenţilor în teologie, care însă, din cauza rigorii disciplinei eclesiastice, nu se pot manifesta în plină libertate.

*

Intreaga activitate studenţească din toată ţara se polarizează în jurul aşa numitei:

„Uniuni Naţionale a Studenţilor din România“.

Sediul ei este la Bucureşti. Organizarea este conformă cu principiile Statutelor *„Uniunii Internaţionale Studenţeşti,“* în care Uniunea noastră „naţională,“ reprezintă România, la diferitele congrese, ce se ţin anual în câte o capitată europeană. Are deci un departament al afacerilor interne, şi altul al afacerilor streine. Toate centrele universitare sunt reprezentate în „Uniune“ prin preşedinţii lor precum şi prin consilieri permanenţi aleşi, a căror număr variază după mărimea şi importanţa respectivului centru.

Activitatea de până acum a tinerei noastre „Uniuni“ a fost destul de laborioasă.

Astfel ea a reprezentat, cu autoritate şi demnitate, interesele ţării, la congresele internaţionale din Carlovicz şi Praga, ţinute în timpul verii trecute.

Insă atât „Uniunea,“ cât şi centrele, societăţile pe facultăţi şi cercurile regionale necesită o reorganizare radicală, pentru a-le reînviora şi reîmprospăta activitatea. Concluziile, în această privinţă, rămâne să le comunicăm în rândul viitor.

Caius Bardoşi.

---

[3] Această „Scrisoare“, semnată de un oarecare *Traian Bendescu,* a fost publicată în „Lumea Universitară“ I, 60—1. Ii s'a răspuns, într'un articol foarte judicios („Ceva despre viaţa noastră studenţească) de către d. *Liviu Rusu,* care a pus la punct o serie de păreri greşite din scrisoarea citată (c. f. „Lumea Universitară“ I, 86—8).

[5]) Citate de reproduse textual din scrisoarea amintite p. 60.

[6] „Scrisoarea“ a fost publicată la 1 Apr. 1922.

Cetiţi şi răspândiţi:

„Infrăţirea Românească“

© BCU CLUJ

Reflecţii cu prilejul unei aniversări

Avem o presă dealtfel suficient caracterizată. Printr'o expresie lapidară intelectualii de bună credinţă i-au zis: *anumita presă.*

Linia de conduită a acestei prese e bine cunoscută. Suferindă de o cronică inconsequenţă şi cu o atitudine veşnic dubioasă.

O explicaţie se impune:

Cititorului i-se serveşte o hrană sufletească îndigestă de către anumite oficine de antepriză gazetărească erijate în îndrumătoare ale „opiniei publice româneşti."

Redactorii recordmani în găsirea de pseudonime şi fuga de responsabilitate, prevăzuţi cu diplome eliberate de către belferi din Tg.-Cucului descalică cu toţii în Capitala României Mari, descinzând direct de pe malurile Bahiului unde şi-au asimilat obligatoriile cunoştinţe cerute de Cahalul omnipotent.

Arborele genealogic al iluştrilor gazetari ştiut, învestigatiile unui curios oprindu-se în cel mai fericit caz la vreun oarecare Uşer Sin Şloim. negustor de nasturi automaţi din Podul-Roş.

Origina nu şi-o pot desminţi deoarece mirodenia favorită le este usturoiul şi fiindcă poartă ca şi strămoşii, stigmatele hereditare ale rassei.

Ei sunt scribii cari compun redacţile fituicilor jidovite din Sărindar, fituici ce prin numărul şi tendinţele lor pretind că reprezintă presa bucureşteană.

Au aerul de a se crede indrituiţi să facă educaţia poporului deşi sunt profund antinaţionali lezând tot ce este românesc.

Vândute şi fără vre'un criteriu ziarele din Sărindar sunt imunde prin însăşi natura lor. Faptul acesta să nu mire pe nimeni, căci în majoritatea cazurilor „matadorii condeiului" fie că sunt din neamul circumcis, fie că pe vreun rătăcit, atmosfera pestilenţială ce exaltă din Sărindarul galiţian, l'a făcut o apă şi un pământ cu ceilalţi aşa-zişi profesionişti ai scrisului românnsc.

Aici mulţumită îndolenţii dar mai ales venalităţii celor înregimentaţi în partide sau guvernanţi, vei găsi ridicându-se sfidătoare citadela prozei gazetăreşti române, formată din specimene ce se complac într'o fericită „negustorie spirituală".

Aici e ghetoul în care sub nume neaoşe româneşti furate din vreo uitată şi prăfuită cronică, localnici o duc într'o veşnică ceartă cu regulele cele mai simple ale ortografiei şi gramaticei româneşti.

Aci găseşti apologeţii eroilor dela Jilava şi costaforeştii umanitarişti, fervenţi propagandişti ai doctrinei cu preţ de cinci parale tona, spumegând furibund dar în van, atunci când cineva legitim dar cu vădită scârbă scutură puţin mai violent părul crescut în formă de tirbuşon al nuştiu cărui „neoromân din Darabani".

Aici găseşti anonimatul dublat de laşitate în dulce armonie cu sperţul descalificant. Aici trăesc frăţeşte fără teamă de compromis reciproc, (dealtfel n'au ce mai pierde) senili de talia unui Costa-Foru şi a gheşeftarului Mille combatând vehement oligarchia, dar colaborând asiduu într'un fericirea „neamului ales" alături de dulcele excroc Bubi Brănişteanu şi de şperţarul învechit în rele Em. Socor.

Aici sunt monitoarele oficiale ale tuturor utopiilor de factură exotică, marfă proastă şi fără desfacere pe piaţă românească.

In acelaş Sărindar sunt toţi acei ce nu vor să găsească accente de umanitaristă revoltă, atunci când vreun nevinovat creştin cade jertfă talmudicelor maşinaţiuni.

Tot în acest loc se găsesc în plină activitate laşii de meserie în permanentă contravenţie cu tot ce are mai sfânt poporul nostru extrem tolerant, dar în păcate crezut încă dominant.

Calomnia, înjuria gravă şi denigrarea a tot ce este românesc sunt unicul ţel al acestor „mercenari ai condeiului" renumeraţi engros din fondurile ocultei jidăneşti.

Biserică, tron şi limbă comori şi nestimate naţionale ale unui popor subjugat economiceşte, sunt târâte în mocirla în care se bălăcesc aceşti stipendiaţi ai trusturilor bancare jidoveşti.

Complotul tăcerii „todschweigen" plăsmuit de infernala minte a vreunui jidan împotriva a tot ce ar fi pernicios existenţei statului român formează împreună cu şantajul încercat zilnic asupra unor nenorociţi, un sistem predilect şi o tactică de luptă a Sărindarului jidovesc.

Protejaţii de pseudonime pe deoparte şi de baioneta jandarmului pedestru pe de altă parte, jidanii duc un război pe viaţă şi pe moarte în contra conştiinţei româneşti pe cale de totală redeşteptare.

Fiind în flirt rentabil cu ideia democrată revoluţionară implicit firma le va fi „democraţia" pe care o înfăţişează în ipostazuri diferite.

Dar şi aici decepţie, noţiunea e prea elastică şi împalpabilă chiar psihiceşte sistemului nervos sărac în substanţă cenuşie, al acestor simpatici „cavaleri ai rotativei".

In zadar îmitându-şi strămoşii se bat în piept ca în ziua de Purim, strigând că sunt „democraţi" fiindcă atitudinea lor îi desminte.

Nu sunt şi nici nu pot fi democraţi întrucât utopia ce se cheamă democraţie şi adepţii ei convinşi sfărâmă obstacolele ce se pun în calea unei idei. *Nu cerem acest lucru.*

In virtutea dreptelor noastre ab antiquo ce avem în ţara asta, în care ne-am născut şi au trăit şi răposat generaţii de părinţi şi strămoşi, afirmându-ne astăzi o credinţă crezută de noi salutară, am respinge cu toată indignarea ajutorul pe care eventual însă indirect ni-l'ar oferi presa jidovită din Sărindar. Intre noi şi ei cei vânduţi şi corupători se duce o luptă de exterminare. Crezul nostru e prea frumos şi cere sacrificii multe, pentru ca să poată sta alături de al democraţilor cu un ideal ce se opreşte în faţa ghişeurilor Băncii Blank.

Crezul nostru o spunem răspicat şi cinstit: *Este naţionalismul integral.*

Şi naţionalismul nostru este un permanent obstacol al ideologiei democratice militată contra cost de către honigmanii scrisului cotidian.

Noi nu putem concepe democraţia recte idealul lor decât în afară şi în contra doctrinei noastre naţionaliste.

Le suntem duşmani pe faţă şi ducem lupta cu dreptul celui mai tare în ţara asta. Am răspuns în prima fază a mişcării noastre studenţeşti atacurilor imunde şi calomniilor debitate în contră noastre de multe ori cu violenţe deplin justificate.

Atunci când curentul de redeşteptare s'a accentuat, mişcarea potenţându-se din zi în zi, membrii şi adepţii ei încadrându-se într'o organizaţie cu un program perfect şi realizabil, am ales ca prin mijloc de luptă, arma legii, în dispreţul pescuitorilor în apă turbure.

Am administrat antidoturi eficace procesului incipient de inveninare a massei populare. Ne-am creat o presă ce se sbate într'o grea criză financiară şi care trebuie să învingă enorme greutăţi, dar totuşi în redacţiile căreia ard candele naţionaliste şi se găseşte suficient entu-

© BCU CLUJ

ziasm necesar unei eventuale transfuziuni patriotice.

Ducem de doi ani un războiu (instit* în contra „anumitei prese", pe care demascând-o, o vor cunoaşte nu peste mult toţi în hidoasa ei goliciune. Printre organele de presă ce cu curaj au înţeles să stea la postul de onoare să găseşte şi Reviste *„Infrăţirea Românească"* străjer neadormit întru apărarea românismului desamorţit.

Păşind cu încredere în al treilea an de existenţă, ne ajutată de fondările secrete ale nici unui departament, ne fiind în funcţiune decât de ideia sfânta căreia şi-a inchinat slova curajioasă şi hotărâtă, ea va fi „biciul de funii" cu care vom goni din templul presei curate româneşti pe toţi acei ce defăimează ţara şi neamul ce cu desinteresare le-a oferit ospitalitate.

„Infrăţirea Românească" va duce lupta cu aceeaş perseverenţă pentru emanciparea totală a elementului autohton de sub jugul străinismului parazitar şi cu cât mai grea va fi harţa cu duşmanul intern, cu atât mai frumoasă va fi biruinţa.

Ea nu va întârzia. Increzători în puterea de viaţă şi de sacrificiu a românului vom merge tot înainte!

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

Victor Medrea

Pater Olasz la Cluj

Activitatea misionară a unui iezuit antisemit

Cine e Pater Olasz.

In ultima vreme oraşele dela frontiera de vest ale Ţării noastre au fost sguduite de un glas profetic, care a avut un puternic răsunet, în toate păturile populaţiei. Era glasul răscolitor al călugărului iezuit *Olasz Pater,* care propovăduieşte emanciparea minorităţilor creştine de sub jugul distrugător al tutelei jidoveşti, — şi colaborarea cu naţiunea dominantă autohtonă şi creştină în vederea luptei viitoare contra duşmanului comun, ce de-o potrivă corupe, nimiceşte şi sugrumă, tainic şi perseverent toate naţiunile creştine. Acest duşman comun e: *jidovul.* Lupta contra acestui baccil de disoluţie însă trebuie să fie sistematică. E necesară prudenţa unui medic savant care să dozeze cantitatea şi calitatea potrivită de medicamente, pentru a se aplica terapeutica eficace contra grozavului flagel social al judaismului disolvant. De aceia ori de câte ori răsare câte o lumină mare pe orizontul întunecat al epocii noastre care ne umple cu încredere şi speranţă, simţim de a noastră datorie să o semnalăm grabnic.

Pater Olasz Péter e unul dintre medicii sufleteşti cari luptă pentru salvarea omenirii.

Cine e Pater Olasz?

Intrebarea aceasta ni s'a adresat de către foarte mulţi aderenţi, ca şi de către oameni obiectivi, cari stau de oparte, însă urmăresc cu un înteres tot mai potenţat mişcarea noastră. Ne grăbim deci să răspundem tuturor, de o potrivă.

Pater Olasz Péter s'a născut la Oradea în anul 1895. Studiile liceale şi le-a urmat întâiu la Oradea, pe urmă la Satu-Mare, terminându-le la celebrul colegiu jezuit din Kalocsa. Hotărât să-şi inchine viaţa lui Cristos, el intră în ordul Iezuiţilor, unde este imediat trimis la studiu adânc şi multilateral, aşa cum prevede sistemul de pregătire al acestui ordin călugăresc intelectual. Urmează timp de 7 ani studiile la Universitatea din Insbruck, ocupându-se cu toate ramurile ştiinţei şi filozofiei moderne, dar în special cu matematicile si fizică. Pe urmă se adânceşte în studiul teologiei.

Eşind de pe băncile Universităţii, este trimis la un observator astronomic, unde se specializează în această direcţie.

Insă soartea l'a destinat să se rupă din atmosfera senină şi liniştită a cabinetului de savant, pentru a-l arunca în vâltoarea luptei sociale. Inzestrat cu un talent oratoric strălucit Pater Olasz e trimis la ordinul iezuit din Satu-Mare, în calitate de conferenţiar al oraşelor din Ardeal. De doi ani de zile funcţionează în această calitate, având astfel ocazia să cunoască nevoile şi aspiraţiunile populaţiei. Astfel a ajuns să descopere imensitatea pericolului jidovesc.

Jurând pe Sfânta Cruce că va servi toată viaţa pe Cristos, acest vrednic slujitor al altarului a avut curajul eroic de a-şi ridica glasul, pentru salvarea naţiunilor creştine.

Cunoscând mişcarea „Ligii Apărări Naţionale Creştine", Pater *Olasz* a recunoscut în ea mijlocul cel mai potrivit al luptei de apărare a rasei creştine.

Pornind din această convingere, Pater Olasz a căutat să cunoască şi să strângă relaţiile cu toţi fruntaşii „Ligei" noastre, vizitând chiar la Iaşi, pe dl. *Prof. A. C. Cuza,* pentru care el are o deosebită admiraţie.

In timpul alegerilor trecute a dat concursul său preţios, pentru ca să ajungă mişcarea naţională — creştină în Parlamentul Ţării. A recunoscut personal, intr'un interview acordat ziarului „Keleti — Ujság", că „a strâns voturi pentru cuzişti".

Venind la Cluj, acum câteva zile, conferinţele lui au atras un imens public, în biserica Minoriţilor.

Conferinţele lui Pater Olasz, rostite dela înălţimea amcvonului, nu au nimic din retorismul predicator clasic.

E inzestrat cu o voce amplă şi sonoră, cu un timbru plăcut, pe care este stăpân desăvârşit modulându-l cu accente fine, când puternice, domoale, — redând astfel toată gama sensibilităţilor cu o uimitoare pătrundere psihologică. Are un organ oratoric, cum rar se întâlneşte.

Metoda expunerii sale încă e foarte captivantă. Cât se poate de puţine citate din Sfânta Scriptură sau din preceptele moralei abstracte. In schimb o abundenţă de argumente convingătoare, scoase din relalităţile vieţii cotidiane. Exemple plastice, comparaţii sugestive, spirite fine se intercalează în conferinţele lui, prevăzute cu tot arsenalul statisticilor recente şi a faptelor diverse, disecate şi analizate cu aplicarea ştiinţei sociologice moderne. O erudiţie vastă, cu un orizont larg şi luminos, îi permite să facă incursiuni, accidentale, în toate domeniile ştiinţei şi filozofiei moderne ridicând astfel şi mai mult valoarea intelectuală a conferinţelor sale. Aceste conferinţe au fost urmărite cu un interes extraordinar. de către toţi creştinii, fără deosebire de naţionalitate sau confesiune. Căci cuvântul său greu şi apăsat, pătrunde convingător în sufletul numeroşilor săi ascultători printre cari ne-am inşirat şi noi.

Conferinţele lui Pater Olasz.

O legendă germană compară sufletul omenesc cu un puţ adânc căruia nici un ochiu şi nici un instrument optic nu i-a văzut fundul. Vine însă adus de întâmplare un bard şi

© BCU CLUJ

la cântecul lui apa începe să tresară, creşte mereu până ce dă năvală şi ese afară din puţ...

Mi-a venit această legendă în minte atunci când am văzut mulţimea care ieşea în fiecare seară dela conferinţele lui Pater Olasz. Şi din mijlocul răcelilor de convenienţă socială m'am retras şi eu câteva clipe pentru ca să ascult vorba caldă a acestui apostol printre ai săi.

In cele şase conferinţe ţinute la Cluj, pater Olasz a disecat toate problemele ce agită azi mediul cultural europenesc. A vorbit ştiinţific şi documentat cum numai un iezuit poate vorbi, despre toate micile tragedii ce se sbat în sufletul omenesc de azi. A înfăţişat înaintea ascultătorilor săi copilul pierdut în imoralitatea precoce a principiilor răspândite de „acei domni emigranţi distrugători de rassă" cari umplu foile publicaţiilor jidoveşti Keleti Ujság, Káviár etc.. cu toate cursele pe cari le poate născoci gândirea lor vitiată. A mai vorbit despre infantilismul inconştient al acelor bătrâni şi oameni mari, cari nu mai sunt capabili nici să acţioneze nici să reacţioneze ci se mulţumesc a lăsa îndreptarea tuturor relelor pe seama timpului.

„O mare primejdie ne ameninţă" a spus pater Olasz în fiecare conferinţă a sa. Oculta jidovească şi-a pus ochii şi pe România pentru a o distruge. Un angrenaj scârbos al tuturor mijloacelor imorale ne prevesteşte şi ne vitiază cultura, arta, teatrul şi tinerimea".

Astfel în conferinţa sa a doua despre „Isus şi femeia" pater Olasz ne arată atâtea şi atâtea scene în cari fiul lui Iosif şi al Mariei întâlneşte în calea sa eterna femeie care oferă toate treptele dela vis la realitate, precizând atitudinea corectă a lui Isus faţă de fiecare. Şi paralel ne schiţează situaţia femeiei moderne amintind vorbele lui Rousseau că „femeile unui veac sunt cum le vor bărbaţii aceluiaş veac".

E dezastruos, spune pater Olasz că toată educaţia publică se face azi de către Jidani. La ficare colţ de stradă chioşcul şi librăria plină cu tipărituri pornografice şi imorale este o cloacă care anemiază şi otrăveşte cu mirosul ei puturos intregul spirit creştinesc. „Este o greşală de neiertat a guvernului că permite intrarea în ţară a tuturor publicaţiunilor cari s'au oprit de a se vinde în Ungaria, pentruca ziarul Keleti Ujság să vândă aceste focare de infecţiune cu 100 lei 10 volume".

Strânsă în ghiare jidoveşti minoritatea maghiară trăeşte zile grele. Conştiinţa unui grof şi a unui baron a fost cumpărată deja de către Keleti Ujság.

Banul dă omului orice putere, numai pe aceea de a se lipsi de el nu i-o dă. „De aceea nu va trece mult până când jefuiţi, complect de jidovi, vom ajunge măturători de stradă dacă... dacă nu ne vom trezi.

Şi nici Românii nu stau mai bine cu toate că ei deja s'au trezit. Atâta timp cât va exista intelectualul român care să scrie la „Adevărul literar şi artistic" nu va fi bine de ei după cum nu este bine de Maghiari până când un Iávor Béla şi un Dienes László şi-au abandonat conştiinţa pe trotoar intrând în redacţia ziarului Keleti Ujság".

Catolicismul este o forţă de care se tem jidanii deaceea vreau ca să o distrugă în Ardeal. Ziarele jidoveşti înregistrează zi de zi noui teorii filozofice despre neexistenţa lui D-zeu, dar nu amintesc nimic despre faimoasele declaraţii de credinţă catolică ale lui Mussolini.

„*Fraternitas christiana*" este după pater Olasz singura soluţiune pentru înlăturarea pericolului pansemit. Conştiinţa creştină este aproape trezită. Nu va trece mult şi va veni noua generaţie de tineri crescuţi în sanctuarul moral al conservării de rassă, care va şti să smulgă condeiul din mâna acelor nechemaţi cari fac azi educaţia masselor la „Adevărul", „Dimineaţa" „Lupta, „Keleti Ujság" şi la toate fituicele obscene cari vitiază atmosfera de bun gust a vieţei creştine.

„Principiile fundamentale de apărare ale rasei creştine"

Cu adevărată inspiraţie de apostol a vorbit însă Pater Olasz atunci în ultima sa conferinţă, adresându-se direct studenţimei a relevat *laşitatea colectivă* care apasă azi asupra societăţii creştine. — Şi spunea pater Olasz . . .

„Soarele deja aproape apusese. Pe drumul prăfuit ce duce spre oraşul Naim, Cristos şi învăţăceii săi păşiau cu zor. Şi iată că înaintea lor apare cortegiul mortuar în urma căruia, văduva din Naim îşi deplângea neputincioasă pierderea unicului ei fiu. Isus oprind cosciugul puse mâna pe corpul fiului mort şi îi zise „Fiule, eu îţi zic ţie scoală-te!" şi deslegându-i mâinile şi picioarele îl redete mamei sale. Şi cu alte lacrimi mult mai calde, mama îşi îmbrăţişează fiul ei pe care-l crezuse pierdut.

Tinerimea creştină de azi este fiul mort al unei mame văduve. Corbi negri urmăresc sinistru corpul lui aşezat în coşciug, soarele este aproape să apună şi nimenea nu vine să-l trezească. Mama lui care-l iubeşte nu poate să facă nimic pentru el. Cheme-o pe această mamă, România, Ungaria, Germania, Gallia, ea este neputincioasă. Deaceea pentrucă îmi este drag acest tineret îi strig cu toată putere convingerilor mele „*Tinere. eu îţi zic ţie scoală-te!*" Scoală-te şi lucră căci ua neagră a mormântului îţi este aproape. Un puternic inel împletit din imoralitate şi promiscuitatate jidovească, strânge şi sufocă cu braţele lui scârboase de polip, corpul tinerimei creştine din România.

Tineri creştini, ţineţi la olaltă aşa cum ţin şi duşmanii vostrii. Jidanii din întreaga lume nu sunt la număr atâţia cât populaţia României. Dacă ar zice cineva că România conduce întreaga lume, ar fi considerat, ca un nebun sau lunatec. Ei bine, jidovii conduc azi prin finanţa lor întreaga lume. Trei milioane dintre ei s'au însoţit pentruca să distrugă România. Deaceea vă strig cu desnădejdea aceluia care se află în primejdie de moarte „Tineri creştini treziţi-vă"!

Eu nu fac însă ca dl Cuza şi admirabilul său stat major. Nu vă jur căci am credinţa fermă că această tinerime s'a trezit. Dar ea este încă legată la mâni. Nu poate face nimic. Şi totuşi aşa legată la mâini această tinerime a reuşit să trimită 10 deputaţi în cameră. — Eu nu sunt unul care aţâţă la spargere de capete şi geamuri. Nu, căci brutalitatea trezeşte o reacţiune tot brutală. Dar aş vrea să văd tinerimea maghiară luptând alături cu fraţii lor români. A fost la „Ellenzék"un redactor maghiar pe care l-au dat afară pentru ca să pună în locul lui „un domn emigrant". Acest ziarist a lucrat foarte mult pentru studenţimea maghiară. Mi-ar place să ştiu dacă s'au prezentat studenţii maghiari pentru a protesta înaintea redacţiei acelui ziar?

D-nul prof. Cuza a spus „Acela care face intrigă între confesiunile creştine este totdeauna jidanul". Aşa face episcopul botezat Baltazar din Ungaria şi aşa vreau să facă jidanii şi la noi. Aşa a vrut să facă evreul Krenner la Gheorgheni.

Noi Maghiarii nu avem presă nici teatru căci toate au încăput pe mâna jidanilor. Teatrul maghiar din Cluj este o ruşine pentru noi şi o spun aceasta pentruca Românii cari se află

© BCU CLUJ

de față să poată râde de noi. La Arad mi-a fost dat să văd o reacțiune din partea populației. Teatrul j dovesc al lui Şomogyi este boicotat puternic de creştini şi numai mulțumită subvențiilor oculte se mai poate susține.

Şi ca să vă arăt ce artiste are teatrul din Cluj vă spun o mică întâmplare. Vizitând închisorile din Arad am întâlnit acolo un tânăr din Cluj condamnat pentru furt. Ei bine, acest tânăr cu şcoală comercială, funcționar înainte de aceea, mi-a mărturisit că originea tuturor nenorocirilor lui este teatralista *Zöldhelyi Ana*. Pentru ea a trebuit să fure atunci când „cucoanei" nu-i mai ajunge leafa de 2000 Lei a bietului nenorocit. Şi acum vă întreb: ce artă este aceea care te face să umbli în patru picioare în loc să te înalțe ?"

In continuare Pater Olasz face un aspru rechizitoriu politicei maghiare care nu vrea să vadă primejdia. Se bucură că nu se va putea elimina în şcolile românești, religia din ultimele trei clase superioare așa cum ar fi dorit-o D-nul Vurmbrand et Petrovici. Odinioară spune pater Olasz papii îngrădiseră pe Evrei în ghettourile evului mediu.

Se apropie vremea când evreimea se va reîntoarce iarăşi în acelaşi loc pentru a-şi ispăşi ca într'o nouă robie babiloniană păcatele rasei sale. Căci dacă este vorba să pier atuncea prefer să mor de mână creştină. Cel puțin sunt sigur că în momente de duioşie se va afla cineva care ridicându-mi o cruce la cap să zică „D-zeu să-l ierte". Mai bucuros mă înfrățesc cu „dușmanul" creştin român decât cu „fratele" evreu ungur.

De vorbă cu Pater Olasz.

Predicator şi conferențiar vestit, Pater Olasz a reuşit după prima concerință, să robiască deplin atenția asfultătorilor săi.

Inrudit cu noi prin aceeaşi viziune de purificare a neamului creştinesc, am îndrăznit a-i conturba, într'o mică întrevedere, liniştea lui meditativă de cugetător. Pe pater Olasz este foarte greu să-l afli singur. Totdeauna are vizitatori veniți să discute sau să-i ceară lămuriri. Batem la uşă încredințați că vom fi bine primiți, nu numai pentrucă nu suntem dela „Keleti Ujság", *ori pentrucă este scris că* „Sacerdos homo hospitalis esse debet", *ci pentrucă suntem convinşi că sfinția sa oarecum ne aşteptă.*

In momentul când am întrat noi, sfinția sa avea, cu un licean, una din convorbirile intime între patru ochi cari îi dau pe urmă putința să poată conchide la concluzii pedagogice atât de juste.

Ne-am uitat în jur în odaie şi ochii ni-s'au oprit asupra unui vraf de cărți şi fişe aşezate pe biroul sfinției — Sale. Nimic care să amintească pe conferențiarul călător din oraş în oraş. Pater Olasz se pare că a prins mişcarea căci poftindu-ne să ocupăm loc, ochii lui pare că spuneau blând „Omnia mea mecum porto".

Ne prezentăm şi conversația devine repede însuflețită iar vorba curgătoare a lui pater Olasz ne evoacă plastic de tot înaintea noastră o vreme când studențimea universitară nu va mai avea alt gând decât să învețe. Ne vorbeşte de legăturile sale de prietenie cu diferite personalități românești şi ne arată chipul lui Ieremia Valachul, sfânt român care se va beatifica în curând la Roma.

Îi adresăm pe urmă întrebările noastre la cari Sfinția-sa răspunde cu multă bunăvoință.

Ce crede sfinția ta despre pericolul pansemit?

Il consider drept nu pericol imens, ce face imposibilă viață morală a popoarelor. El este totodată prima şi cea mai mare stavilă ridicată în fața spiritului de viață creştinească.

Care ar fi mijloacele pentru combaterea lui ?

Lupta trebue îndreptată spre *terenul economic.* Nu trebuie distrus cu forța comerciantul jidan, ci trebuie sprijinit negustorul creştin, în toate ramurile comerțului şi a industriei. Trebuie întemeiată şi susținută, cu tărie şi persistență, doctrina practică a **„filocristianismului".**

Ce crediți D-Voastră, Părinte, despre „Liga Apărării Naționale Creştine?

Totul merge spre bine. Mă bucur, din inimă, de înlăturarea crizii, ce a încercat să se producă în timpul verii. Cu o săptămână înaintea memorabilului Mare Consiliu, în care s'a aplanat o aparentă criză, provocată de ambiții, veleități şi interese obscure, — am avut deosebita plăcere să discut, la Iaşi, cu dl. Prof. A. C. Cuza. Şi — atunci m'am convins că „Liga" nu numai că a trecut peste criză, dar mai mult, ea se cimentează tot mai puternic. Şi-i prevestesc un strălucit viitor. Căci fiecare Român creştin este *antisemit din naştere.*

Ce părere aveți, Părinte, despre studențimea română?

Studenții români înțeleg mai bine cauzele, cari vor determina viitorul României: ei simt, acționează şi reacționează!

Ce credeți despre situația politică a minorității maghiare din România?

Consider drept potrivită şi bună directiva lui *Bethlen György,* din partea protestanților şi *Gyárfás Elemér,* din partea catolicilor. In schimb Barabás Béla, Weisz Sándor şi Sándor József, care figurează în Parlament ca o adevărată „paiață", nu reprezintă tendințele adevărate a le maghiarimii.

Ce părere aveți despre „anumita presă" maghiară ?

Toată presa minoritară maghiară e jidovită. Aici rezidă piedeca fundamentală a înțelegerii pașnice şi rodnice între Unguri şi Români. Ea este sera întrigilor politice. Aşa, acum nu demult, s'a creiat o asociație publicistică româno-maghiară-săsească, în care maghiarii sunt reprezentați prin jidanii dela „Keleti Ujság". — Această îmundă foaie anticreştină, a cărei proprietari sunt doi jidani şi anume *Szana Zsigmond* şi *Weisz Sándor,* — vreau să distrugă tot ce a mai rămas din presa creştină maghiară. Cu un cinism specific jidovesc, ea sprijineşte pe jidanii emigrați din alte Țări şi întrați în Țara noastră, — în daune elementelor publicistice creştine.

Credeți D-Voastră posibilă o colaborare armonioasă între minoritățile creştine şi națiunea dominantă creştină, în vederea unei lupte comune de regenerarea morală a Țării noastre ?

Această colaborare se va realiza necondiționat, mai repede sau mai târziu. Insă pentru a ajunge la acest ideal comun atât de viu dorit, se cere împlinirea unei condiții esențiale: *Instituțiile, cari doresc această colaborare să nu aibă nici un jidan în sânul lor.* Va trebui mai departe *să se realizeze un „numerus clausus",* pe toate terenurile vieții publice, politice, economice şi culturale.

Ştim că Sfinția Ta se ocupă cu combaterea socialismului. Care e situația socialismului la noi?

Socialiştii democrați stau slab în România. Muncitorii maghiari sunt *antisemiți.* Este o constatare, pe care am avut prilejul să o verific în nenumărate rânduri. Cuzismului i-ar trebui un efort minim pentru a câştiga această muncitorime antisemită. Să vă dau un exemplu: La Satu-Mare în timpul alegerilor generale, cuziştii au pus în circulație foițe volante cu următorul conținut sugestiv:

„Muncitori, robiți în fabrici jidovești nu uitați că singurul loc, unde se poate manifesta liberă conştiința creştină este ghereta de vot. Rezultatul n'a întârziat. Dl. Valer Pop

© BCU CLUJ

conducătorul L. A. N. C. — a eşit deputat de Satu-Mare.

Cum concepeţi, Părinte, rolul şi misiunea generaţiei tinere ?

Totul trebuie să se îndrepte spre o educaţie profund moral-religioasă. Aceasta va trebui să se înfăptuiască mai ales în şcolile statului. Dar ea trebuie cultivată şi în afară de şcoală. Deci nu prin exerciţii retorice, ci printr'o aplicare practică, în domeniul larg al vieţii, a tuturor principiilor sănătoase, ce izvoresc din religia lui Christos.

*

Impresii şi concluzii

Am arătat, cari sunt părerile lui *Pater Olasz*, rostite sincer şi fără reticenţe, cu un curaj, ce-ţi impune admiraţie. Cuvintele lui nu au rămas fără răsunet.

Presa jidovită a Ungurilor n'a întârziat să-l atace, cu o vehemenţă murdară. In special *„Keleti Ujság"*-ul atât de des citat de Pater Olasz ca o fiţuică imundă şi periculoasă pentru bunele moravuri şi pentru viaţa creştină, — s'a dejosit într-o serie de şarje neputincioase, prin care încerca să ştirbească prestigiul intelectual şi moral al noului Apostol ungur.

S'au terfelit cu epitete josnice, împrumutate din glosarul jurnalisticei jidoveşti. Au încercat cu minciuni, calomnii şi însinuări să micşoreze marea autoritate, pe care a început să şi-o cucerească Pater-ul.

Nu le-a reuşit!

In inimile creştine ale Ungurilor adevăraţi, cari nu au nimic comun cu şleahta galiţiană, — acele sfaturi părinteşti, acele ameninţări teribile, acele prevestiri lugubre, pe care le-a rostit călugărul iezuit dela înălţimea amvonului, au căzut ca sămânţa cea bună în pământul roditor.

Rezultatul nu va întârzia. Am cetit-o aceasta pe feţele îngrijorate şi profund împresionate ale ascultătorilor.

E vrednic de amintit, mai departe, faptul că în numeroasa asistenţă, care a ascultat conferinţele luminoase amintite, am remarcat foarte mulţi Români: advocaţi medici, profesori universitari, preoţi ortodocşi şi uniţi, ofiţeri şi studenţi, cari în special la ultima conferinţă, au asistat într'un număr impunător. Şi pe feţele tuturor s'a putut recunoaşte bucuria când o inimă sinceră a lansat apelul călduros al unei înfrăţiri între toţi creştinii contra pericolului pansemit comun.

Ceea-ce azi germinează încă sub forma unei idei tinere, se va desvolta, în viitorul apropiat, luând relieful unei acţiuni viguroase şi poruncitoare, care va nimici tot ce încearcă să distrugă morala lui Cristos. Să înălţăm deci, cu toţii, fără deosebire de neam şi confesiune, aceea sfântă Cruce, pe care o adorăm şi în faţa căreia ne închinăm, cu smerenie, căci **„în acest semn vom învinge"**.

Iar pe *Pater Olasz* îl socotim ca pe unul dintre conducătorii marei mişcări *asemite* (este expresia lui proprie), care se întinde, cu o viteză tot mai vertiginoasă, în toate ţările şi la toate popoarele, pentru a le elibera de sub jugul aurului jidovesc şi a-le reaşeza în vechea lor stare strălucită de stăpânitoare adevărată a bogăţiilor şi frumuseţilor lumii.

„Cronicar."

Activitatea parlamentară a L. A. N. C.

Fruntaşii noştrii în timpul vacanţei parlamentare

— Dl Deputat Dr. Valer Pop în mijlocul alegătorilor săi —

Deabia reîntors din turneul pe care l'a făcut în judeţul Satu-Mare, am crezut de datoria noastră să vedem pe distinsul fruntaş al L. A. N. C. să-l rugăm a ne împărtăşi şi nouă o parte din impresiile cu care s'a întors din mijlocul devotaţilor săi alegători.

L'am găsit clasând un număr nesfârşit de petiţii pe cari la plecare i le-au înmânat românii obijduiţi din comunele ce cu încredere l'au trimes în Parlamentul României Intregite.

Am rămas surprins, văzându-i bucuria întipărită pe faţă, semn că turneul i-a procurat o deosebită plăcere. Conştient de sarcina pe care o are, arătându-mi teancul de hârtii îmi spune aproape solemn: „Sătmăreni aşteaptă cu nerăbdare satisfacerea unor dintre cererile de o extremă importanţă. Eu îmi voiu face datoria."

Incep să-i pun întrebări şi primesc răspunsuri. — Le dau aşa cum mi-au fost comunicate:

De când sunteţi ales, v'aţi vizitat judeţul, Dle Deputat?

Prima oară la începutul lunei Octomvrie când am vizitat regiunea Baia-Mare şi Baia-Sprie şi a doua oară pentru a vizita regiunea Satu-Mare.

Cu ce impresiuni vă reintoarceţi din turneu?

Cercetând diferite comune în special cele pe cari în cursul campaniei electorale trecute nu le-am putut vizita, am găsit pretutindenea mai mare însufleţire, atât pentru L. A. N. C, în general, cât şi pentru faptul de a-mi fi vizitat alegătorii după constituirea Parlamentului în special. Evident că într'un astfel de caz emoţiile nu lipsesc. Am fost profund mişcat de scena din *Chiuzbaia*, o comună care la alegerile generale a votat în întregime cu L. A. N. C. Incerc să-ţi dau o palidă imagine a unei scene de neuitat. Unul din bătrânii satului deasemeni mişcat mi-a declarat că pentru prima dată un deputat ales acolo pune piciorul în satul lor.

Aţi stat mai mult timp în sate sau a-ţi căutat să ţineţi vre-o adunare?

Am căutat să viu în contact direct au alegătorii mei interesându-mă de aproape de nevoile lor. Am ţinut o serie de cuvântări prilejuite de diferite ocazii.

In ziua de Sf. Marie la pelerinajul dela *Şişeşti*, comuna natală a marelui român Vasile Lucaci, au asistat mii de oameni când în numele L. A. N. C. am depus drept pioasă amintire şi omagiu, o coroană pe mormântul celui ce a fost *„leul dela Şişeşti."*

După solemnitate, adunarea entuziastă ce s'a ţinut cuvântările delegaţilor tuturor organizaţiilor comunale din aceea regiune m'au încredinţat că L. A. N. C. este mai tare ca oricând în acest judeţ şi că dacă ar fi noi alegeri şi mai ales după decepţia produsă de actuala guvernare averescană şi de fuziunea naţională ţărănistă, succesul L. A. N. C. ar fi mai strălucit decât în alegerlie precedente.

Aveţi colaboratori destoinici în acea regiune Dle Deputat, cari întreţin mişcarea aşa de frumos?

Da. In primul rând acest spirit înălţător şi organizaţia solidă din

© BCU CLUJ

regiunea Baia-Mare se datoresc entuziasmului şi activităţii neobosite pe cari o depun fruntaşii localnici, între cari merită o menţiune specială şi cărora le exprim şi pe această cale mulţumirile mele Dlor: *Protopop Anca, Dumitrescu Alexandru, Nicoară Kerekes, Medan* şi alţii.

Ne vorbiţi cred despre partea doua a turneului?

Da. Mă voiu ocupa de regiunea Satu-Mare unde am participat la o consfătuire a preşedinţilor de organizaţii şi unde s'au luat hotărâri destul de importante.

Sunteţi dispus ca prin noi să le comunicaţi marelui public?

Dece nu? Liga n'are secrete pentru nimeni. Ea este o organizaţie care cere sacrificii şi care nu tăinueşte scopurile salutare ce urmăreşte, şi la celelalte pe lângă o înălţătoare însufleţire s'a luat hotărârea pentru a se intensifica propaganda de organizare, stabilindu-rse un program vast care va da ca ezultat aşezarea pe temelii solide a mişcării şi în această parte a judeţului Satu-Mare.

In urma calomniilor ce se debitează la adresa L. A. N. C. Cum se comportă alegătorii faţă de aleşii lor?

Sunt lucruri pe cari bunii români din Satu-Mare le resping cu o vădită indignare. Le socotesc ca uneltiri jidoveşti şi le consideră ca atare. Aderenţa şi căldura pentru L. A. N. C., nu numai că n'a scăzut ci s'a potenţat, astfel că pot afirma cu drept cuvânt că toate campaniile duse în mod interesat în contra L. A. N. C. au dat un complect faliment.

Ce proecte aveţi pentru viitor în ce priveşte organizarea judeţului Satu-Mare?

In cel mai scurt timp mă voi duce să vizitez *ţara Oaşului* şi *Chioarul* (Copalnic-Mănăştur), pentru desăvârşirea organizaţiei noastre şi în această românească regiune. Notez că aceste regiuni deşi nelucrate, în alegerile generale au dat cele mai frumoase rezultate şi alegători stau neclintiţi în jurul steagului L. A. N. C.

Care este situaţia generală a L. A. N. C. în acest judeţ şi cum se prezintă partidele politice cari evident ne combat cu vehemenţă?

Situaţia generală e bună, pot să spun fără nici o jenă: *din cele mai bune,* mai ales dacă iau în consideraţie complecta lipsă de trecere a partidului averescan şi liberal, iar pe de altă parte faptul că şefia noului partid fuzionat a fost încredinţată dlui deputat *Gh. Florea.* Condiţiile de bază profund antinaţionale ale acestei fuziuni au destrămat şi descurajat pe foştii aderenţi ai partidului naţional.

In consecinţă să nu mire pe nimeni faptul dacă toată lumea vede în L. A. N. C., singurul factor serios pentru apărarea elementului român în acest post înaintat de frontieră şi aşa de primejduit.

Ce gânduri vă călăuzesc momentan, bun înţeles ele privind în primul rând judeţul ce v'a trimes cu demnitate în parlament?

Voiu căuta în primul rând să rezolv cererile multor din alegătorii mei, adresate autorităţilor superioare din Bucureşti.

Sunt cereri cari privesc direct interese superioare ale românilor vitreg trataţi din acele regiuni şi cari cer un drept uşor rezolvabil.

O prietenească strângere de mâna şi mă despart de unul din distinşii reprezentanţi ai L. A. N. C., ales în parlamentul României în ciuda compromiselor şi a pacturilor electorale dar călăuzit azi de dragostea celor ce i-au încredinţat un mandat pe care îl îndeplineşte cu toată desinteresarea şi iubirea celor ce în clipe grele au fost alături de el, întru biruinţa unei idei sfinte şi salvatoare.

Int.

Congresul studenţesc

Hotărârile Uniunii Naţionale a Studenţilor din România

Pentru normalizarea vieţii studenţesti, care trebue să aibă o singură directivă, o singură normă de conducere, s'a hotărât în 1920 convocarea unui congres general studenţesc, ţinut în împrejurările vitrege cunoscute.

Astăzi, după 4 ani de mişcare studenţească, se simte din nou necesitatea convocării unui Congres, pentrucă părerea aproape unanimă este' că entuziasmul studenţesc s'a potolit şi studenţimea creştină, desi nu i-s'a dat, propriu zis, nici-o satisfacţie, a renunţat într'un mod laş şi ruşinos la toate cererile ei îndreptăţite.

Opinia publică vrea lămuriri: dacă studenţimea înţelege să ducă lupta tot atât de intransigent şi pe mai departe, sau înţelege să cadă la compromisuri, ori chiar să capituleze.

Congresul ce se va ţine, va dovedi însă, că mişcarea studenţească este o mişcare sănătoasă şi serioasă totodată, fiind reacţiunea unui întreg neam împotriva invaziei jidoveşti în Universităţi şi toate ramurile vieţii publice.

Toate centrele universitare se întrunesc în zilele de 29, 30 Noemvrie şi 1 Decemvrie a. c. la Iaşi, unde vor spune răspicat şi hotărât, că studenţimea română nu înţelege să renunţe la lupta pentru obţinerea satisfacerii doleanţelor ei, măcar de s'ar scula întreg iadul jidovesc, preferind eliminarea decât purtarea jugului jidovesc „ad infinitum". La Congresul dela Iaşi, pe lângă studenţii din centrele universitare din Ţară, şi-au anunţat sosirea delegaţi ai studenţimei americane, engleze, franceze, cehoslovace, iugoslave şi bulgare.

Congresiştii vor călători în mod gratuit, Clujul având 2 vagoane speciale pentru acest congres.

In prima zi se va oficia un „Te Deum" la Mitropolie şi după aceea Congresul se va deschide în prezenţa celor mai marcante personalităţi ale vieţii publice româneşti.

In decursul celor trei zile, se vor discuta utmătoarele probleme determinante pentru viaţa studenţească:

1. *Reorganizarea studenţească.* Acest punct este dat spre elaborare centrului Cluj. Raportorul acestei importante chestiuni, este dl *V. Noveanu,* preşedintele Societăţii academice „Petru Maior".

2. *Centrul Timişoara* va avea de susţinut posibilitatea scoaterii ziarului *„Cuvântul Studenţesc",* sistat odinioară de către autorităţi. Raportorul acestei chestiuni este dl *Ion Fotiade,* delegatul centrului Timişoara.

3. *Centrul Bucureşti,* va trebui să se prezinte în faţa Congresului cu un memoriu în care să fie bine fixate toate doleanţele studenţeşti, între cari fără îndoială locul prim îl va ocupa *„Numerus clausus".*

4. *Centrul studenţesc Cernăuţi,* va susţinea chestiunea uniformei studenţeşti.

5. *Societatea Studenţilor în medicină din Bucureşti,* va studia şi va prezinta *„Asistenţa Universitară",* propunând înfiinţarea de sanatorii studenţeşti. Se vor discuta deasemenea raporturile cu străinătatea, creditul material, pecum şi situaţia Românilor din Timoc, Albania, Torontal şi Transnistria.

După congres, participanţii vor face o excursie la Chişinău. *I. Ş. G.*

© BCU CLUJ

CRONICA EXTERNA

Lupta internaţională contra jidanilor a început!

(Hammer, 15 Sept. 1926.) Intre 8—11 August s'a ţinut într'un oraş european (a cărui nume e retăcut, din consideraţiuni înalte de tactică), *prima consfătuire* a reprezentanţilor din toate ţările lumii, care voesc să scape de sub tirania murdară a jugului jidovesc. Au participat astfel delegaţi din Danemarca, Germania, Austria, Anglia, Franţa, Olanda, Italia, Polonia, Elveţia, Ceho-Slovacia, Ungaria şi emigranţi ruşi. Ca prim obiectiv s'a fixat luminarea popoarelor asupra pericolelor stăpânirii universale jidoveşti.

S'a înregistrat cu o vie satisfacţie, că pe acest teren au făcut progrese admirabile *Germania, România. Austria,* şi *Ungaria,* ţările *contaminate de cei mai mulţi jidani,* (ceea-ce s'a dovedit cu statistici oficiale.)

Acest exemplu trebuie să fie urmat şi de celelalte ţări ale lumii.

De aceia s'au recomandat ca mijloace de propagandă, Apelul marelui scriitor antisemit *Fritsch* adresat *„Tuturor celor răspunzători"* precum şi broşura **„Pericolul de stat al doctrinei jidoveşti."**

Pentru a ţine la curent opinia publică din toate ţările cu întinderea şi adâncirea mişcării antisemite, s'a hotărât editarea unui buletin oficial întitulat *„Weltfront gegen Juda"* (Frontul mondial contra lui Juda), care va fi tradus în toate limbile şi răspândit la toate popoarele creştine.

Cu editarea acestor broşuri şi cu începerea acţiunii de propagandă scrisă s'a angajat, în primul rând, marea revistă antisemită germană *„Hammer"* (Leipzig, I., Königstrasse 17.) de unde se pot comanda toate scrierile amintite.

Din Franţa jidovită

Cel mai intim consilier a politicianului francez *Clémenceau,* care este autorul tratatului minorităţilor şi ocrotitorul tendinţelor pansemite a fost *un jidan din Galiţia,* numit Mandel. Şeful de cabinet a lui Heriot şi omul său de încredere este jidanul *Izrael.* Fără comentarii.

Jidanii Berlinului

După o recentă statistică, publicată în „Israelitisches Familienblatt" din Hamburg, Capitala Germaniei, cuprinde o populaţie constant parazitară de 300.000 (treisute de mii) jidani. Bine înţeles că în această cifră nu se indică populaţia jidovească flotantă, care încă e înspăimântător de mare.

Ciine stăpâneşte finanţa Germană?

(Hammer). Consiliul de administraţie a Băncii Reichului German *(deutsche Reichsbank),* se compune din **7 jidani** şi anume: 1. Lewy Hagen, 2. I. von Mendelsohn, 3. P. von Schwabach, 4. Karl Fürstenberg, 5. A. Salamonsohn, 6. Max Warnburg şi 7 Oskar Wassermann. Pe lângă aceşti 7 jidani, nu este *nici măcar un singur creştin,* ca reprezentant al rasei autohtone.

Demascarea acestul fap revoltător, a produs o profundă indignare în întreaga presă naţional-creştină, care a început o energică şi perseverentă campanie pentru reintegrarea poporului german în dreptul său de a-şi stăpâni singur viaţa economică!

Antisemitismul în Franţa

La *Paris* apare revista serioasă *„Revue internationale des sociétés secrétes"* :, editată de către un preot catolic, **Mgr. Iouin,** un antisemit fanatic. Lupta acestei reviste, care apare de câţiva ani, a fost dusă, la început numai contra francmasoneriei, acţiunea ei fiind viu aprobată de Vatican.

Mai târziu, cercetând cauzele mai adânci ale corupţiei şi imoralităţii contimporane, şi-a îndreptat condeiul exclusiv contra jidanilor. Astfel a tradus *„Protocoalele Înţelepţilor Sionului"*, pe care le-a prevăzut cu numeroase comentarii.

In *„Revue internationale des sociétés secrétes"* a lui Msgr. Iouin, din *6 Iunie 1926,* cetim următoarele rânduri :

„Ghetto-ul în Londra şi New-York continuă machinaţiunile sale pentru subjugarea devizelor latine şi din biroul bărbaţilor de stat nu s'a înălţat încă nici o ideie luminoasă. Abia dacă Mussolini a rostit câteva cuvinte, care însă nu au fost urmate de fapte. Inalta finanţă jidovească internaţională râde de ameninţările, după cari nu să găseşte o viaţă potrivită. Averea anonimă şi mobilă, aurul, stors dela popoarele, care se chinuiesc în temniţele lui Israel, — nu mai are să poarte frică de măsurile regilor sau ale naţiunilor. O forţă ocultă guvernează, fără ruşinc, politica mondială. *Numai o înţelenere a lumii întregi pentru apărarea socială va duce la ţintă contra unei interprinderi, care este fără pereche în istorie;* întreaga lume creştină e în pericol; *cultura creştină e ameninţată să fie închisă în ghetto prin atacul unui popor, care e duşmanul omenirii".*

Despre situaţia din Franţa, *Msgr. Iouin* scrie următoarele: „Inainte de războiu conducătorii naţionalişti francezi mai aveau încă trecere. Astăzi a dispărut chiar şi umbra unei conduceri autohtone. Noi nu mai suntem guvernanţi. Puterea civilă lipseşte. *Decizia asupra tuturor întrebărilor mari este încredinţată public în mâna celor două „firme" jidoveşti.* Şi anume e consorţiul băncilor *Finaly,* a cărui interese rezidă mai ales în Olanda şi Europa Centrală; precum şi băncile *Lazare,* a căror interese gravitează spre Levant şi Asia. Intre aceste două puteri se ivesc conflicte, însă ele se aplanează totdeauna cu uşurinţă.

Iată dar că şi Franţa se deşteaptă. Dorim ca acţiunea de luminare a lui Msgr. *Iouin* să fie roditoare, în viitorul cel mai apropiat.

„Lupul îşi schimbă părul"

Zilele trecute a murit la *Londra,* conducătorul de frunte a sionismului *Israel Sangwill.* Din dările de seamă ale presei rezultă că acest jidan era originar din Rusia. In copilărie a emigrat în Anglia, *unde a trecut la creştinism.* Actul său de botez e reprodus în facsimile. Insă mai târziu, s'a rejidovit din nou, — devenind un fanatic luptător al pansemitismului.

Să luăm aminte!

Achitaţi Abonamentul

© BCU CLUJ

INFORMAȚIUNI

Redacționale

Dl Profesor A. C. CUZA, Președintele „Ligii Apărării Naționale Creștine" a binevoit să transmită urările sale de bine cu ocazia împlinirii celui al III-lea an de apariție a Revistei noastre.

*

Către cetitori!

Din cauza greutăților technice și financiare am fost nevoiți să aparem, cu numărul nostru jubiliar, abia azi.

Intr'u cât situația financiară a revistei s'a consolidat, îmbucurător de bine, în ultimele săptămâni, — sperăm, că de acum înainte vom putea să aparem regulat și fără întrerupere, servind și mai departe, cu obiectivitate și desinteresarea absolută, idealul binelui suprem al Națiunii și a Creștinătății.

Mulțumim, călduros, acelor Români inimoși, cari ne-au întins generosul lor ajutor atunci, când dușmanii noștrii — jidani și jidoviți deopotrivă — sperau să scape de noi. Rămâne acum să luptăm înainte pentru ca să strivim aceste vipere periculoase.

Rugăm, însă, pe abonații noștrii, ca de-acum înainte să-și achite la timp restanțele abonamentelor pentru a ne pune la adăpost de orice grije materială. Și îi rugăm mai departe ca să facă o propagandă întinsă, în cercul cunoscuților lor, cari nutresc sentimente curate de buni Români și Creștini, neînjugați la carul lui Israel, — pentru ca să ne aboneze Revista noastră.

*

Parlamentare

Plecarea dlui deputat Valer Pop. — Dl dr. Valeriu Pop, avocat și deputat L. A. N. C. de Satu-Mare, a plecat Sâmbătă, în 13 l. c., la București, pentru a asista la deschiderea și lucrările Parlamentului. Toți aderenții noștrii, cari au suferit vre-o nedreptate sau acei cari vor să-și revindice o cauză justă, se pot adresa, cu încredere, către deputatul nostru, care îi va indemna și le va da ajutorul, ce-i stă în putință.

Administrative

Dl *Simion Mitea,* harnicul și valorosul administrator al Revistei noastre, fiind numit profesor la Școala de comerț din Lipova, — a fost înlocuit cu dl *Miron Șerb,* student al Academiei de înalte studii comerciale și industriale din Cluj.

*

Studențești

Sfințirea noului local al Societății Studenților în Medicină. — Dumineca trecută s'a sfințit, în cadrul unei solemnități pioase, noul local al Societății Studenților în Medicină din Cluj, a cărei activitate frumoasă și bogată am avut ocazia să o relevăm de atâtea ori. La această solemnitate, care se poate considera ca o încoronare a operii de până acum, realizată de către harnicii noștri mediciniști, au asistat dnii profesori universitari *Nițescu, Papilian,* și *Predescu-Rion.* Cu toții au admirat gustul și priceperea, cu care a fost menajată vasta bibliotecă, plină de cărți indigene și streine, ce reprezintă o valoare considerabilă. Tot atât de bine aranjată este și sala de lectură și salonul comitetului, ca o dovadă că toate aceste lucrări nu s'au improvizat numai pentru un simplu decor de paradă, ci ele s'au executat în vederea unei munci serioase și temeinice.

*

Interne

Iudaizarea „Ellenzék"-ului. — Intre puținele ziare minoritare, care încă nu au încăput, în întregime, pe mâna jidanilor, se socotea, până eri, și *„Ellenzék".* Odată cu venirea în țară a dubiosului politician maghiar *Banffy,* fost ministru de externe a Ungariei și defăimătorul Țării noastre la Geneva (căruia granițele s'au deschis cu o putere miraculoasă, pentru a-l adăposti la sânul cald a țării, pe care el de atâtea ori a hulit-o), — s'a produs o schimbare radicală în directiva acestui ziar. Anume Banffy a cumpărat cele mai multe acții ale societății *„Ellenzék"*-ului, pe care a pus stăpânire. Dar nu s'a mulțumit cu atât. Căci Bánffy, lansat de presa jidovească, este cu totul în mâna finanței izraelite. Numai așa se poate explica revoltătorul fapt al *eliminării tuturor ziariștilor creștini* dela „Ellenzék", în frunte cu dl *Sulyok,* — și *înlocuirea lor cu scribi jidani.*

Vom reveni cu amănunte senzaționale.

*

O nouă revistă jidovească. Intâmplător ne-a căzut în mână un număr din „Cuvântul nostru", noua revistă jidovească ce apare la București redactată de studenți evrei. Ca toate revistele unde nu scrie încă nici un creștin, conținutul îi este prost iar ortografia împrumutată din atelierele „Adevărului". Deaceea tot așa cum multă vreme îți rămâne în simțuri vibrația notei ascuțite a coardei care se rupe, tupeul obraznic al acestei apariții face chiar și pe omul cel mai delicat să scuipe odată în batistă cu un gust de amărăciune enervantă. Conținut, această fițuică nu are, dar în același timp când „Infrățirea Românească" face ultimul său apel către abonații săi și către Românii de inimă, pe fațada sdrenței tipărită de Iuda stă scris „D-nii parlamentari, gazetari și studenți primesc gratis revista noastră la cerere. Cei salariați plătesc după putere" adică cât vreau. Am ajuns așadar ca Dl Isac Klein stud. în drept și redactorul acestei mârșevenii să ofere parlamentarilor și studenților Români învățământul gratuit al ideilor politice și culturale? Am ajuns, noi aici așa de repede? Dacă este într'adevăr așa, atunci o merităm căci „în *țara orbilor chiorul este împărat*".

*

Dl Prof. A. C. Cuza și-a reocupat catedra. Dupăce Suveranul a semnat Inaltul Decret de reîntegrare a d-lui Prof. A. C. Cuza, Președintele suprem a L. A. N. C., — a avut loc, zilele trecute, o entusiastă manifestație a studențimei ieșene, care prin graiul dlui I. Gârneață a a salutat pe savantul profesor de economie politică, ce și-a reocupat catedra cu un curs de inangurare solemn și adânc pătruns.

© BCU CLUJ